

NOWY CZAS

KATOWICE
Miełckiego nr. 8
Telefon 346-48 — P. K. O. Nr. 200273

10 Gr

Reprezentacje:
Cieszyn, Rynek
Bielsko, Kolejowa 11
Sosnowiec, Będzińska
Rybnik — Król. Huta
Tarn. Góry — Lubliniec

Bóg, Ojczyzna i Czyn to sztandar ideowy P. O. W.

Na uroczystość poświęcenia w Welnowcu

W dniu dzisiejszym odbywa się w Welnowcu pod protektoratem p. wojewody dr. Grażyńskiego, jednego z najwybitniejszych peowików śląskich, uroczystość poświęcenia sztandaru P. O. W. na powiat Katowice.

Dochód przeznaczony na powodzian.

Czem była i czym jest P. O. W.?

Dlaczego nasze pismo głosi Czytelnikom o tem święcie peowików i już od kilku dni uroczystość zapowiadało?

P. O. W. TO MAGICZNE ZAKŁĘCIE DO CZYNU ZBROJNEGO, to niezatarty znak w dziejach walki o niepodległość Polski, to potężny czynnik, który stworzył Józef Piłsudski do walki z zaborcami naszej Ojczyzny.

Gdy przemoc wrogów była za wielką do otwartej walki na polu chwały i przy pomocy legionów — nakazał Józef Piłsudski zejście do podziemi, do tajnej pracy nad przygotowaniem ukrytej siły zbrojnej Polski.

Przy pomocy garstki z początku, bo nie wielu było w Polsce zdolnych do czynu zbrojnego, a potem przy pomocy coraz to liczniejszych zapalczyków świętej sprawy niepodległości, tworzył Józef Piłsudski szarych rycerzy polskich, ukryte wojsko, szkolone i uzbrajane w tajemnicy przed zaborcami.

Początek tej organizacji sięga 1914 roku, jeszcze do tych dni, kiedy z pierwszą kadra rozpoczął bój o Polskę i wysłał w głąb zaboru rosyjskiego pierwszych peowików do werniku legionistów.

PRACA W P. O. W. NARAŻAŁA NA GORSZE SKUTKI NIŻ ŚMIERĆ NA POLU CHWAŁY w legionach, bo za pracę skazywał zaborca na śmierć haniebną — jak szpiegów lub zwykłych bandytów!

A jednak P. O. W. rosła i szerzyła się po całej Polsce a nawet poza jej granicami. Zwłaszcza w kilka miesięcy po odmówieniu przez Piłsudskiego Niemcom przysięgi na wierzności, ogarnęła Rosję aż po Syberję, powstała w Austrii, we Włoszech, w Niemczech, we Francji i za morzem, w Stanach Zjednoczonych.

Jej celem było tworzenie wszędzie, gdzie tylko byli Polacy Wojska Polskiego.

A wszyscy byli związani przedziwną, cudowną i mocną jak zaklęcie przysięgą:

„PRYSIĘGAM WALCZYĆ AŻ DO OSTATNIEJ KROPLI KRWI ZA JEDNĄ, WIELKĄ I ZJEDNOCZONĄ POLSKĘ OD MORZA DO MORZA... TAK MI DOPOMÓŻ BÓG!

I przyszły dnie czynu!

Kto nie był w tej organizacji, ten patrzył jak na cud, na nagle, jak na zaklęcie różdżką czarodziejską, wylanianie się Wojska Polskiego z podziemi.

Józef Piłsudski dzięki P. O. W. zbudził Wojsko Polskie, legenda o rycerzach Królowej Jadwigi stała się rzeczywistością.

Rozbrajanie Niemców i tworzenie pułków do walki z bolszewikami w b. Kongresówce, tworzenie polskich formacji wojskowych w Rosji, rozbrajanie Austriaków, zgodne dążenie

Polaków z obcych armij do wojsk hallerowskich we Francji, walka o Poznańskie i Pomorze, walka o Wilno i Lwów, wreszcie wszystkie 3 powstania śląskie — to dzieło niezapomniane, to polski czyn zbrojny, wszędzie przygotowywany w podziemiach P. O. W.

A dziś?

DZIS P. O. W.-IACY ODNOWILI PRYSIĘGĘ!

Bo w myśl wskazań Józefa Piłsudskiego „zwyćiężyć i spocząć na laurach — to kleska!”

POW-iacy przysięgali walczyć aż do ostatniej kropli krwi za Polskę wielką, zjednoczoną i jedną w duchu i jedną ze wszystkimi jej ziemiami, które dawniej do niej należały. Taką samą przysięgę składali POW-iacy śląscy i przysięgę swą wykonali... wszystkie trzy powstania śląskie o tem świadczą!

Peowiaci śląscy jeszcze żyją, jeszcze nie spłynęła ich ostatnia kropla krwi i jeszcze nikt ich nie zwołał z przysięgi.

Wojny niema, niepodległość odzyskana, ale Peowiak nie będzie spoczywał na laurach i chwalił się tem, czego dokazał.

ZA SWÓJ CZYN PEOWIAK NIC OD POLSKI NIE CHCE, bo Ją kocha. I to ukochanie jego jedyne i największe jakie ma, chce przekazać następnym pokoleniom Polski.

To pierwszy jego zamiar i obowiązek.

A że przysięgał walczyć za jedną i wielką

Polskę, więc uważa, że mało było zdobyć Niepodległość Ojczyzny. Trzeba, aby wszystkie jej dawne ziemie były ZJEDNOCZONE DUCHOWO, ZGODNE I SILNE. A będą takie, gdy znikną w Polsce wszystkie różnice dawnych zaborów, wszystkie klótnie ustana, zniknie partyjnicтво i Naród Polski odżyje w wielkiej i świętej zgodzie miłości wzajemnej.

To drugi obowiązek Peowiaka.

A trzeci obowiązek jego, to DAŻENIE DO SIŁY PAŃSTWA POLSKIEGO przez silny Rząd i silne przysposobienie wojskowe.

Silny Rząd w pojęciu Peowiaka od nas samych zależy, od naszego posłuszeństwa, które musi płynąć z przekonania, nie z przymusu i strachu, a silne przysposobienie wojskowe — to Harcerstwo, Strzelec, L. O. P. P. i Liga Morska i Kolonj, to świadoma i jednolita organizacja rezerwy Polski.

Na nędzę dzisiejszą i kryzys Peowiak nie widzi w narzekaniu lekarstwa, ale lekarstwo to widzi w NAKAZIE PIŁSUDSKIEGO „wysięgu pracy” i „organizowaniu własnych sił”.

Nikt nam bowiem nie pomoże w nędzy, jeżeli do jej zwalczania sami się nie zorganizujemy. Jak nikt obcy nam nie pomógł zdobyć Niepodległości, tak nikt obcy nam nie pomoże wyjść z nędzy, na którą cały świat cierpi.

Tylko zorganizowane do pracy społeczeństwo, pomagające własnemu rządowi w usu-

waniu kryzysu zbliży jutrzeńkę dobrobytu, jak zbliżyło jutrzeńkę i słońce wolności.

Dlatego więc Czytelnikom piszemy i pisaliśmy o tem święcie w Welnowcu.

Na Śląsku jest to ŚWIĘTO NASZYCH PODZIEMNYCH RYCERZY I TWORCÓW NASZYCH POWSTAŃ, a sztandar, który Peowiaci dziś poświęcają, ma na sobie symbole wielkich wspomnień z przeszłości i wielkich nakazów na przyszłość.

Na sztandarze tym z jednej strony jest krzyż z literami P. O. W. i Józefa Piłsudskiego, z drugiej strony Orzeł Polski. Razem trzy drogie symbole dla każdego Polaka:

KRZYŻ — TO BÓG

ORZEŁ POLSKI TO OJCZYZNA

JÓZEF PIŁSUDSKI — TO CZYN ZBROJNY DLA OJCZYZNY.

Bóg i Ojczyzna, praca i walka aż do ostatniej kropli krwi dla Boga i Ojczyzny — oto symbole, które w Welnowcu jako przypomnienie swych obowiązków, poświęcają śląscy Peowiaci.

Składamy im na dzień dzisiejszy życzenia Peowiacką piosenką, którą zawsze swoje czynny rozpoczęli:

„Z BOGIEM I Z BOGIEM KAŻDA SPRAWA!

— TAK MAWIALI STARZY,

KIEDY WEZWIESZ JEJ POMOCY,

WSZYSTKO CI SIĘ DARZY!”

R. V.

„NA NASZEJ DRODZE“

„Jednym z ważnych obowiązków wobec Państwa i Narodu — to pracować nad duchowym, ideowym i kulturalnym zjednoczeniem wszystkich obywateli Państwa w psychicznie i uczuciowo zespoloną całość — wierząc, że czynów wielkich zbiorowym wysiłkiem naszym dokonąć zdołamy“.

W czasie niewoli politycznej wyrobiła się w Narodzie pewna charakterystyczna cecha — duch konspiracyjny. Stan taki wytwarzał w jednostkach silniejszych atmosfery buntu przeciwko władzy, lojalności i posłuszeństwu zaborcom, w jednostkach zaś słabych niewola polityczna wyrobiła serwilizm — jako instynkt mas i ludów podbitych.

Duch ten konspiracyjny tkwi jeszcze w wysokim stopniu w społeczeństwie niepodległego Państwa. Wyrazem tego jest okazywana przez pewne grupy społeczeństwa nieufność do czynników rządowych, identyfikując je podświadomie, lub z braku zrozumienia z czynnikami zaborczych rządów, czasem zaś nieufność ta polega na braku dobrej woli, co podkopuje egzekutywę państwową i osłabia ją w walce z niewidomymi prądami życia publicznego. Powoduje to także w swej konsekwencji brak wzajemnego zaufania w społeczeństwie samem.

Cechy te nabyte niewolą długich lat nie znikną odrazu. To też my właśnie — dawni ludzie konspiracji — musimy dziś niwelować te głębokie bruzdy porwane przeszłością smut-

nych dziejów zależności politycznej, w celu pogodzenia tych przepaści dawnej dla nas pojęć — Rząd i luźne jednostki. Pogodzenie tych dwóch pojęć w duszach obywateli naszego państwa musi być jednym z zadań w pracy nad uzdoleniem społeczeństwa do bytu niezależnego.

W pracy tej wiele wysiłku trzeba poświęcić nad przekuciem i udoskonaleniem ducha polskiego — w dążeniu do wytworzenia silnych charakterów o wielkim poczuciu odpowiedzialności, nieugiętych i karnych w pracy, w której zagadnienie społeczne i obywatelskie winno znaleźć jak najszerze zastosowanie — w należyтым zrozumieniu dobra publicznego i w umiejętności bezinteresownego podporządkowania interesu osobistego — celom ogólnym t. j. Państwu.

Tylko przez udoskonalenie siebie i swoich wartości można spełnić należycie swoją misję w zbiorowości państwowej i społecznej tworząc w swej zbiorowej działalności, zmierzającej do wspólnych celów i zadań — tę wielką myśl obywatelską — jako pojęcie zbiorowych zadań, celów i obowiązków oraz głębokiej wiary w ich wielkość i świętość.

Im bowiem naród więcej uświadomiony, im głębsze wartości moralne i etyczne w nim tkwią, im szlachetniejsze społeczeństwo, im zdolniejsze do ofiar i poświęceń, im ma głębsze poczucie współprzynależności do środowiska, w którym żyje, tem państwo samo, jako

wyraz wartości zbiorowych bytu narodu społecznego, będzie mogło łatwiej podolać zadaniom i pewniej oprzeć się na silnych podstawach — jako wartościach społeczeństwa.

W dążeniu do udoskonalenia zasadniczych podstaw bytu swego kraju musimy o tym kulturalnym wychowawczym pamiętać, aby w zbiorowym wysiłku umieć każdą pracę oprzeć na niezawodnych pierwiastkach ideowych przy budowie, która ma być celową i wolną od błędów.

Życie nasze tak w zawodowej pracy, gdzie musimy wnosić wielkie zasady etyki zawodowej, jak w życiu społecznym, prywatnym i rodzinnym musi być takie, aby było żywym przykładem, jak należy po obywatelsku traktować swoje obowiązki, w które musimy wnieść tę atmosferę zaufania do ugruntowanych zasad moralnych, które mamy przekazać po sobie jako dorobek pokolenia, w dążeniu do uszlachetnienia polskiej rasy duchowej całego społeczeństwa.

Jako rycerze i apostołowie wierni idei Marszałka J. Piłsudskiego musimy pamiętać, że jedynie w oparciu na zdrowej strukturze duchowej, moralnej i fizycznej społeczeństwa, solidarnej jego spoiwości i w celowej pracy dla spraw ogólnych oraz w uzdolnieniu do ofiar i poświęceń może być mowa o prawdziwej mocy i potędze Narodu i Państwa.

Mocarstwowość gospodarcza Państwa przez książeczkę oszczędnościową

K. K. O. (Komunalnych Kas Oszczędności)

Dzielny jubiler wyrwał kasetkę opryszkowi.

Radmsko, 14 8. — (Od wł. kor.) Do mieszkania właściciela zakładu jubilerskiego p. S. Styckiego przy ul. Żeromskiego 2, z pomocą podkopy, dostali się nieznanymi włamywaczami. Znaleźli oni kasetkę żelazną z bieżni i biżuterją, którą wynieśli. W pewnej chwili kupiec obudził się i rzucił się w pogoń za złodziejami.

Na schodach złapał jednego z opryszków, niosących kasę. Wywiązała się walka, przy czem włamywacz widząc, że Stycki wydarł mu kasę uderzył go żelaznym łomem w głowę i zbiegł.

Stan rannego kupca nie jest jednak groźny.

Wieża karabinu maszynowego zguba sierżanta. Szczegóły katastrofy lotniczej pod Piotrkowem.

Piotrków, 14 sierpnia. Pod Sulejowem wydarzyła się katastrofa samochodowa. Podajemy ciekawe szczegóły.

Ze Skierniewic w stronę Krakowa szykowało kilka samolotów wojskowych. Ostatni wystartował ze Skierniewic kpt. pilot Godlewski z sierżan-

tem - mechanikiem Władysławem Bałickim. Podczas przelotu nad wsią Miłkułowice, gm. Radonia w aparacie tym skutkiem zerwania się

wiązania u steru, lotnicy stracili panowanie nad maszyną i aparat runął z wysokości 500-700 m. na ziemię. W ostatniej chwili kapitan wyskoczył i wyszedł bez szwanku. W międzyczasie wołał na sierżanta, aby wyskoczył również, lecz tamtego wstrzymywał pęd powietrza i tamowała ruchy wieża karabinu maszynowego. Nie zdażył też rozciąć pasa.

Sierżanta z trudem wydobyli z kabiny, która jest zupełnie zgnieciona. Sierżant doznał

uszkodzenia potylicy głowy, naruszenia mleczka paciierzowego, wskutek czego nastąpił paraliż. Ciężko rannego przewieziono późno w nocy autobusem do Piotrkowa i koleją do Warszawy do szpitala.

Motor skutkiem silnego uderzenia o ziemię odpadł od aparatu na odległość 7 metrów i rozbił się.

Aeroplan prawie całkowicie strząskany, skrzydło prawe złamane, śmigło oraz inne części porozrzucane wokół.

Posterunek polic. ze wsi Błogie zabezpieczył aparat na miejscu.

Po zgonie ks. biskupa Tymienieckiego. Żałobny kondukt poprowadził ksiądz kardynał Kakowski.

DZISIEJSZE UROCZYŚCIE POGRZEBOWE.

Lódź, 14 sierpnia.

W ciągu dnia wczorajszego pałac biskupi oblegali tłumy. Zwłoki Dostojnego Pasterza obejrzało kilkanaście tysięcy łodzian.

W dniu dzisiejszym przy trumnie ze zwłokami ś. p. J. E. ks. biskupa dr. Tymienieckiego pełnią asystę ministranci, członkowie Krucjaty Eucharystycznej, zakonnice Zakonów znajdujących się na terenie Łodzi oraz alumni Seminarjum Duchownego.

W dniu wczorajszym przybył do Łodzi

brat ś. p. biskupa dr. Tymienieckiego — dr. Edward Tymieniecki z Warszawy oraz krewni Zmarłego i kilku Jego przyjaciół.

Wczorajsze uroczystości pogrzebowe rozpoczęły się o godz. 6-ej popoł.

Od godziny 4 popoł. przed pałacem biskupim nastąpiła zbiórka delegacji związków, organizacji, cechów, stowarzyszeń i

t. d. ze sztandarami.

Zwłoki Dostojnego Pasterza wyprowadził z pałacu biskupiego do katedry ks. kardynał Kakowski w otoczeniu wyższego duchowieństwa.

Kondukt pogrzebowy przeciągnął wokół katedry, szpalerami delegacji wszystkich organizacji ze sztandarami, poczem udał się do katedry, gdzie metalowa trumna spoczęła w głównej nawie na katafalku.

Dziś, o godzinie 10-ej rano w katedrze odbędzie się nabożeństwo żałobne. Celebrować je będzie J. E. ks. biskup - sufragan dr. Kazimierz Tomczak.

W czasie nabożeństwa okolicznościowe kazanie wypowie ordynariusz sandomierski J. E. ks. biskup Jasliński. Po nabożeństwie zwłoki Dostojnego Pasterza spoczna w podziemiach katedry.

DRAMATYCZNY PORÓD W CYRKU.

Ojciec dziecka dostał napadu szału.

Paryż, 14 sierpnia. — Niecodzienny wypadek zdarzył się podczas przedstawienia w pewnym cyrku w Bayonnie.

Wskutek ciżby i popychania przez tłum, pewna kobieta porodziła przedwcześnie dziecko, co wywołało niemałe zamieszanie w cyrku. — Zdeenerwowany tym wypadkiem w najwyższym stopniu

mał owej kobiecie,

widząc cisnącą się gawieź, wy dobył rewolwer i zaczął strzelać wkoło siebie. — Strzały jego zabiły pewnego 60-letniego pana oraz raniły śmiertelnie pewnego młodego człowieka.

Tłum rzucił się na mordercę, chcąc go na miejscu zlinczować. Dopiero obecna na przedstawieniu policja, wyratowała nieszczęśliwego, odprowadzając go na posterunek.

Trup bez głowy w lesie.

88-letni starzec podpalaczem.

Ze Świecia donoszą:

Niedawno donosiliśmy o znalezieniu zwłok nieznanego mężczyzny. Zwłoki, będące już w stanie zupełnego rozkładu, znaleziono w lesie państwowym pod Błędzkiem. Według przewidywań dochożeń, przeleżały one tam już

przeszło 2 miesiące.

Głowa była odłączona od tułowia i znaleziona rychlej na łące, przyległej do lasu, dokąd przypuszczalnie przez jakieś zwierzę została zawleczone.

W zwłokach rozpoznano 88-letniego Pawła Belta, zam. w Lipienicy, w pobliżu wsi Błędzim. Ułożenie zwłok, jak i znajdująca się na drzewie pętla, wskazują na to, że Belt popełnił samobójstwo przez powieszenie się w lesie.

Belt był poszukiwany przez władze sądowe, jako podejrzany o podpalenie

zabudowań swego zięcia

Szneidrowskiego w Lipienicy w dniu 5 czerwca b. r. Starzec miał dokonać zbrodni tej z zemsty, za to, że Szneidrowski źle się z nim obchodził i nie dawał mu odpowiedniego wyżywienia.

Belt po dokonaniu zbrodniczego podpalenia oddał się prawdopodobnie do pobliskiego lasu, w którym targnął się na własne życie.

Do znajomych swoich często mówił, że

zakończy swój żywot samobójstwem. Po 2 dopiero miesiącach, dzięki przypadkowemu odkryciu tajemniczych zwłok, zostało ujawnione tajemnicze zniknięcie Belta.

Pogrzeb ofiar katastrofy zgromadził olbrzymie tłumy.

Łomża, 14 sierpnia. — W Łomży odbył się pogrzeb 6 ofiar katastrofy autobusowej pod Sądowem. W pogrzebie uczestniczyło przeszło 10.000 osób chrześcijan i żydów. Podczas pogrzebu wszystkie sklepy i warsztaty były zamknięte. Na cmentarzu żydowskim rozgrywały się straszne sceny.

Ks. biskup łomżyński Stanisław Łukomski złożył za pośrednictwem dele-

wanego specjalnie przedstawiciela kurji biskupiej wyrazy współczucia gminie żydowskiej.

Również w Ostrowi Mazowieckiej odbył się z udziałem olbrzymich tłumów pogrzeb ofiar katastrofy pochodzących z tego miasta. Na cmentarzu żydowskim w czasie składania trumien do grobów rozgrywały się wstrząsające sceny.

Fabryka „Wojciechów” uruchomiona. Pretensje robotników załatwione.

Radomsk, 14 sierpnia. (Od wł. kor.) Niedawno donosiliśmy o zatargu, w fabryce mebli giętych „Wojciechów” pod Radomskiem. Dyrekcja tej fabryki zalegała robotnikom w wypłatach zarobków sięgających do 2-ech miesięcy.

Dyrekcja fabryki unieruchomiła przedsiębiorstwo na miesiące maj i czerwiec i w tym to okresie zaległe zarobki robotnikom wypłaciła. Po załatwieniu tego fabryka została ponownie w tych dniach uruchomiona.

Strzała z łuku trafiła chłopca w oko.

Bydgoszcz, 14 sierpnia.

Mrozący krew w żyłach wypadek wydarzył się na ulicy Kujawskiej.

Razem z rówieśnikami zabawiał się 11-letni chłopczyk Henryk Łuczak, zam. przy ul. Kujawskiej 68, strzelaniem z łuku do celu. Beztroska zabawa zakończyła się

niezwykle tragicznie.

W pewnej chwili mały Henio Łuczak tak nieszczęśliwie napiął łuk, że strzała miał ugodzić w tarczę, odbiła

się i uderzyła niefortunnego strzelca w oko.

Straszny krzyk zranionego dziecka zaalarmował rodziców i sąsiadów. Zanim zdołano zawezwać pomoc lekarską, oko nieszczęśliwego chłopca nastutek silnego krwawienia

wypłynęło.

Biedne dziecko umieszczono w szpitalu św. Florjana. Niestety mimo najtroskliwszej opieki lekarskiej straconego oka nikt mu nie wróci.

Przez dziurkę w ścianie. Niedyskretni sąsiedzi.

Z Poznania donoszą:

Pani Bojowa, właścicielka mieszkania, prowadziła kampanję sądową przeciwko swej sublokatorce p. R. o eksmisję. Jako powód eksmisji podawała zaległe czynsze, oraz uprawianie przez p. R. nierządu z 57-letnim rozwiedzionym formiarzem p. W.

20 listopada 1933 r. odbyła się rozprawa o eksmisję w sądzie grodzkim, w którym jako świadek wystąpił p. W., zeznając pod przysięgą, że nigdy u p. R., nie nocował.

Został pociągnięty za to do odpowiedzialności karnej, gdyż według wszelkich danych prokuratura przypuszczała, że zeznał on nieprawdę.

W dniu wczorajszym odbyła się rozprawa w sądzie okręgowym przeciwko p. W. oskarżonemu o składanie fałszywych zeznań. Oskarżony tłumaczył się, że nigdy w towarzystwie p. R. w jej mieszkaniu nocy nie spędził. Jedyńe raz jesienią zeszłego roku, pomagając jej przy urządzeniu mieszkania, spowodował ulewy pozostał w pokoju R. za zgodą właścicielki p. Bojowej. Przesłuchani świadkowie

zeznali co innego.

P. Bojowa wraz z bawiącą u niej w tym czasie nauczycielką (separowaną) Szczurkową usłyszeli głośnie z pokoju p. R., chrapanie. Uchyliłi drzwi i zauważyli śpiących: oskarżonego p. W. wraz z p. R. Poza tem p. Bojowa stwierdziła, że przez ukryty w ścianie pod tapetą otwór kilkakrotnie widziała p. W. spoczywającego w łóżku p. R.

Sąd, mając tak niezbitę dowody w rękę, skazał 57-letniego młodzieńca na karę jednego roku więzienia, zawieszając mu jej wykonanie na 3 lata.

Składajcie ofiary na powodzian

Bojowy nastrój wśród górników angielskich. ■

Walka o wyższe stawki płac.

Londyn, 15 8. — Federacja górników Południowej Walii obejmująca 150 tys. górników, pracujących w walijskich kopalniach węgla, zdecydowała wczoraj w Cardiff, że jeżeli na 1-go września właściciele kopalni nie przyjmą nowych wyższych stawek płac, to obecna umowa płacy zostanie wypowiedziana i 1 października rozpocznie się w Południowej Walii strajk węglowy. Sytuacja jest bardzo zaogniona powodu zwiększającej taktyki, stosowanej przez przemysłowców. Na żądanie federacji odbyła z przedstawicielami związku właścicieli konfe-

rencji, w sprawach omówienia nowych stawek, związek właścicieli kopalni odpowiedział, że wskutek wakacyj letnich nie są przemysłowcy w stanie odbyć konferencji tej wczesniej, jak 18 września. Wobec tego na zlecenie federacji odbędzie się 25 sierpnia wielkie zebranie delegatów załogowych wszystkich kopalni Południowej Walii, na którym wypowiedzenie umowy płac zostanie w sposób zbiorowy uchwalone. Wśród górników nastroj jest

wybitnie bojowy i w kołach rządowych panuje obawa, że strajku nie da się uniknąć.

Egzekucja 4-ch policjantów ■

NA PODWÓRZU WIĘZIENNEM.

Londyn, 15 sierpnia. — Agencja Reutersa donosi z Wiednia, że egzekucja 4-ch policjantów, skazanych na śmierć za udział w wypadkach 25 lipca, odbyła się dzisiaj przy świetle pochodni na podwórzu więziennym.

Kat spowodu braku światła elektrycznego i panującego półmroku, wykonywał swe czynności niesłychanie powolnie.

Stracenie skazanych wywarło silne wrażenie na obecnych.

Wystający preł sprawcą śmierci człowieka. ■

Tragiczna wyprawa po drzewo.

Częstochowa, 15 sierpnia. — W lesie państwowym leśnictwa Mokra prakty-

kant leśny Bratkowski Piotr wraz z dozorcą leśnym Trochą Stanisławem, przechodząc teren, zatrzymali Kuberskiego Michała, lat 21, ze wsi Kołaczkowo II, gm. Miedźno oraz Rudolfa Zygmuntę ze wsi Pierchno gm. Kamyk, którzy usiłowali pobić Trochę za to, że nie pozwolił kraść im drzewa z lasu.

W czasie prowadzenia zatrzymanych do posterunku P. P. rzucili się na eskortujących; Kuberski na Bratkowskiego, a Rudolf na Trochę. Rozpoczęła się szamotanina, w czasie której Rudolf wyrwał Trochę rewolwer i pobił z nim na pomoc koledze awanturnikowi, przyczem uderzył Bratkowskiego kolbą rewolweru

w głowę tak silnie, że praktykant leśny padł nieprzytomny. Jednocześnie nastąpił przypadkowy wystrzał z fuzji Bratkowskiego, który padając zacerpił cyngiel fuzji o wystający preł.

Strzał okazał się śmiertelny i Kuberski, trafiony całym nabojem w brzuch, padł trupem na miejscu.

Zakłócony spokój sierpniowego świtu. ■

Katastrofa kolejowa w Zgierzu.

13 wagonów rozbitych — ofiar w ludziach niema.

Zgierz, 15 sierpnia. W dniu wczorajszym, około godziny 3 nad ranem na stacji kolejowej w Zgierzu wydarzyła się

katastrofa kolejowa.

O godzinie 2,37 w nocy wyszedł z Łodzi-Kaliskiej w kierunku Warszawy pociąg towarowy, który około godziny 3 rano zatrzymał się na stacji w Zgierzu.

W tym czasie od strony Włocławka nadjechał tranzytowy pociąg towarowy zdążający od Piotrkowa w kierunku Kutna.

Pociąg ten przejechał zamknięty semafor wjazdowy

i wpadł na tył pociągu

pośpiesznego towarowego. Piekielny trzask wagonów towarowych zakłócił spokój sierpniowego świtu. Siła zderzenia była tak wielka, że kilkanaście wagonów spiętrzyło się niemal w jednej sekundzie.

Na miejsce katastrofy przybyło niezwłocznie pogotowie kolejowe z Łodzi.

Rozmiary katastrofy

okazały się poważne.

13 wagonów - platform pociągu towarowego pośpiesznego Łódź-Warszawa zostało rozbitych. Również poważnie uszkodzony został parowóz pociągu towarowego tranzytowego Piotrków-Kutno.

W ciągu niespełna godziny tor oczyszczono i uszkodzone wagony przetoczono na bocznicę.

Przerwy w ruchu komunikacyjnym nie było.

Winę spowodowania katastrofy ponosi niewątpliwie maszynista pociągu towarowego, który mimo zamknięcia semafora wjazdowego, wprowadził pociąg na teren dworca.

Dzisiaj rano do Zgierza przybyła komisja, która zbada istotne przyczyny katastrofy i obliczy wysokość

wyrządzonych strat.

Dziś, o godzinie 8 rano na dworcu kolejowym w Zgierzu wydarzył się inny, tragiczny wypadek.

W chwili przejeżdżania pociągu przez teren dworca, kierownik tegoż pociągu usiłując zeskoczyć z wagonu

dostał się pod koła tak nieszczęśliwie, że obciął mu nogę.

Nazwiska ofiary tragicznego wypadku narazie nie ustalono. Ofiarę własnej nieostrożności, w stanie groźnym, przewieziono do szpitala.

Jak się dowiadujemy w ostatniej chwili ofiarą tragicznego wypadku okazał się Jan Szczypior, z Piotrkowa.

Ulgi kolejowe dla uczestników ■

IX Zjazdu Zw. Przeciwgruźliczego.

Warszawa, 15 sierpnia. — Ministerstwo komunikacji przyznało uczestnikom IX Zjazdu Międzynarodowego Związku Przeciwgruźliczego, który odbędzie się w Warszawie w dniach 4 do 9 września r. b.,

zniżkę kolejowe.

Będą one ważne od dnia 30 sierpnia do 16 września r. b. i wynoszą 50 procent od obecnie obowiązującej taryfy na przejazd do Warszawy i spowrotem do miejsc zamieszkania.

Bandyci lali roztopiony lak ■

na bosc stopy ofiar.

Włocławek, 15 sierpnia. (Od wł.

W związku z podaną przez nas przed kilku dniami wiadomością o napadzie bandyckim w wiosce Cieluchowo pod Lipnem na dom gospodarza Jankowskiego dowiadujemy się, iż bandyci

zrabowali 2.000 zł. gotówki,

przyczem w bestjałski sposób znechęł się nad rodziną Jankowskiego. W celu wydobycia od domowników pieniędzy bandyci topili lak i lali go na stopy oraz między palce nóg ofiar. W związku z napadem policja aresztowała kilku podejrzanych osobników dalsze energetyczne śledztwo trwa.

Student zastrzelił się w hotelu. ■

Spóźniona wizyta żandarmów.

Z Tczewa donoszą:

W jednym z tutejszych hoteli pozabawił się życia wystrzałem z rewolweru, student Józef Lipiński ostatnio za-

mieszkał w Krakowie, pochodzący ze Skórcza, powiat starogardzki.

Lipiński odbywał ćwiczenia wojskowe w Toruniu. Przed kilkoma dniami przyjechał do Tczewa, wywołując przez swoje dziwne, niespokojne zachowanie u właściciela hotelu podejrzenie, właściciel hotelu skomunikował się z żandarmerją wojskową. Żandarmerja jednak nieco zapóźno przybyła do hotelu, gdyż Lipiński odebrał sobie życie.

Powody samobójstwa nie są bliżej znane, mówią o jakimś zatargu osobistym na tle honorowym.

Znowu ofiara trujących grzybów. ■

Nieszczęśliwa kobieta dogorywa w szpitalu.

Bydgoszcz, 15 sierpnia. — Prasa prawie codziennie przynosi ostrzeżenia przed zbyt lekkomyślnym zbieraniem grzybów przez ludzi, którzy o gatunkach trujących nie mają najmniejszego pojęcia. Mamy do zanotowania nowy wypadek. W Szpitalu Powiatowym dogorywa nowa ofiara, Anna Michalska, zamieszkała w Występie pod Bydgoszczą.

Nazbierawszy grzybów, najadła się ich i w nocy dostała tak ciężkich boleści, że pogotowie ratunkowe musiało ją przewieźć do Bydgoszczy.

Ciężki stan chorej nie rokuje nadziei utrzymania jej przy życiu.

Będąc pod wrażeniem tego wypadku jeszcze raz ostrzegamy: uważajcie na grzyby, nie jedzcie i nie dawajcie ni-

komu jeść grzybów, co do których nie macie całkowitej pewności, że są dobre. W przeciwnym razie tragiczne następstwa nie każą długo czekać na siebie.

Strajk małych gazeciarzy w Paryżu. ■

Apel do publiczności, aby wstrzymała się od zakupu dzienników.

Paryż, 15 8. — Niektóre dzienniki południowe i wieczorne postanowiły podnieść z 15 fr na 17 fr. 50 cent.

cenę 100 egzemplarzy, obniżając w ten sposób o 2 fr. 50 cent. zarobek chłopców, sprzedających gazety na ulicach. W związku z tą decyzją kolporterzy dzienników odbyli zebranie, na którym

postanowiono

ogłosić strajk i zwrócić się do publiczności z apelem, aby przez kilka dni powstrzymała się od zakupu tych dzienników. Wybrano komitet złożony z 30 członków, który będzie kierował ruchem strajkowym.

Zakończenie przygotowań do challenge'u 1934. ■

46 samolotów weźmie udział w zawodach.

Warszawa, 15 8. — Za 2 tygodnie, dnia 28 b. m. nastąpi otwarcie międzynarodowych zawodów lotniczych challenge 1934 r. Dzięki niezapomnianemu zwycięstwu bohaterów naszego lotnictwa ś. p. Żwirki i Wigury, pełnej odpowiedzialności zaszczyt organizowania tych najpopularniejszych w świecie zawodów maszyn lotniczych i ludzi przypadł Polsce.

Dnia 28 b. m. w południe wylądować mają na lotnisku w Okęciu wszyscy uczestnicy zawodów. Wedle dokonanych zgłoszeń, jakie napłynęły do kierownictwa zawodów, w turnieju lotniczym weźmie udział razem 46 samolotów, w tem 15 niemieckich, 11 polskich, 8 francuskich, 6 włoskich, 4 czechosłowackie, oraz jeden austriacki i jeden angielski, które przybrały sobie barwy polskie.

W skład ekipy polskiej wejdzie sześć samolotów „RWD 9” i pięć „PZL 26”.

Aparaty R. W. D. 9 są udoskonaleniem R. W. D., który odniósł tak świetne zwycięstwa. R. W. D. 9 jest

aparatem 4-miejscowym,

urządzonym wewnątrz bardzo komfortowo. Jest to górnopłat o rozpiętości skrzydeł 11.64 m. wysokości 2 metrów, długości 8 m. Konstrukcja aparatów jest drewniano-stalowa.

Cztery z aparatów R. W. D. 9 zaopatrzone są w silniki polskiej konstrukcji inż. Nowkuńskiego „Skoda” o sile 270 HP. Pozostałe RWD 9 mają silniki czeskie „Valter-Bora” 200-konne. Aparaty R. W. D. 9 są

Załobne uroczystości w Łodzi. 100 TYSIĘCY WIERNYCH na pogrzebie J. E. ks. biskupa Tymienieckiego.

Łódź, 15 sierpnia.

Od godziny 4 popołudniu na Placu Katedralnym zaczęły się zbierać delegacje rzeźmiennicze, ze sztandarami, dalej organizacje b. wojskowych, stowarzyszenia, związki organizacje społeczne, religijne itd. O godzinie 5 popołudniu napłyły delegacje osiągnęły punkt kulminacyjny. Początkowo sztandary nadciągały ze wszystkich stron miasta. Sekcja porządkowa zajęła się ustawianiem delegacji, które zajęły miejsca po obu stronach ulic wokół całego Placu Katedralnego. Las sztandarów czynił potężne wrażenie. Cały Plac Katedralny oraz ulice Piotrkowska od Żwirki do Czerwonej włącznie, dalej Wólczajska na tej samej przestrzeni, Emilji i ks. Skorupki zaległy nieprzebrane tłumy ludzi. Widać było prawdziwe falujące morze głów. Tłum liczył ponad 100.000 głów. Łódź katolicka w pobożnym skupieniu oczekiwała chwili wyprowadzenia zwłok pierwszego Pasterza diecezji łódzkiej.

NA PLACU POD KATEDRĄ.

Około godziny 6 popołudniu przed pałacem biskupim zaczął się formować początek konduktu żałobnego. Na czoło wysunęły się chorągwie kościelne żałobne i spowite kirem.

Po ustawieniu się początku konduktu żałobnego do pałacu biskupiego wkroczyli biskupi, przybyli na uroczystości pogrzebowe. Dostojnicy Kościoła zajęli miejsca w pokojach gościnnych pałacu biskupiego, gdzie przybrani w szaty liturgiczne oczekiwali przyjazdu ks. kardynała Kakowskiego.

O godzinie 6 minut 15 oczekiwany Dostojnik Kościoła przyjechał samochodem. U wrót pałacu biskupiego kardynał Kakowski powitany został przez J. E. ks. biskupa sufragana dr. Tomczaka.

Po powitaniu J. E. ks. kardynał Kakowski udał się w otoczeniu biskupów do zwłok Dostojnego Pasterza i u stóp katafalku spędził chwilę na modlitwie.

EKSPORTACJA.

O godzinie 6 i pół wyruszył kondukt pogrzebowy. Trumnę ze zwłokami ś. p. biskupa Tymienieckiego poprzedzały wieńce, pomiędzy którymi znajdował się również wieńiec od p. Prezydenta Rzeczypospolitej i od wojska, oraz niesiona przez księży poduszka z orderami, którymi odznaczony został za pracę społeczną Dostojny Pasterz, i druga, na której znajdował się kapeluszyk, stanowiący oznakę godności pasterskiej ś. p. biskupa Tymienieckiego. Poduszki niosło ośmiu księży. W chwili wynoszenia zwłok orkiestra wojskowa 31 pułku Strzelców Kaniowskich odegrała marsza żałobnego.

Kondukt poprowadził, poprzedzany przez ks. arcybiskupów Galla i Nowowiejskiego i biskupów — Przeździeckiego, Radońskiego, Adamskiego, Kubinę, Jasińskiego, Baziaka, Dymka, Wetmańskiego, Bromboszcza biskupa połowego Gawlinę i biskupa sufragana łódzkiego dr. Kazimierza Tomczaka, J. E. ks. kardynał Kakowski. Za trumną, w której spoczęły na wieczny spoczynek zwłoki ś. p. J. E. ks. biskupa dr. Wincentego Tymienieckiego postępowali dwaj Jego bracia dr. Kazimierz Tymieniecki z Warszawy oraz emerytowany inż. Seweryn Tymieniecki z Poznania w otoczeniu członków rodziny.

ny. Za rodziną postępowala grupa przyjaciół zmarłego Dostojnego Pasterza, a dalej przedstawiciele władz

DZWONY BIJA...

Przy biciu w dzwony kondukt żałobny przeszedł wokół katedry ulicami Piotrkowską, Placową, następnie obok Seminarjum Duchownego i ulicą ks. Skorupki ponownie na ulicę Piotrkowską wprost do głównego wejścia do katedry. W chwili wnoszenia zwłok Dostojnego Pasterza diecezji łódzkiej do katedry zamilkły dzwony i orkiestra wojskowa odegrała ponownie marsza żałobnego.

W katedrze, pośrodku głównej nawy trumnę ustawiono na wysokim katafalku, gdzie utonął formalnie w powodzi wieńców i kwiecica.

W świątyni po ustawieniu trumny ze zwłokami ś. p. J. E. ks. biskupa dr. Wincentego Tymienieckiego na katafalku J. E. ks. kardynał Kakowski, w otoczeniu duchowieństwa odprawił żałobne nieszpory, po których okolicznościowe kazanie wygłosił J. E. ks. biskup sufragan dr. Tomczak. W kazaniu swem biskup Tomczak skreślił dokładnie postać pierwszego biskupa — ordynariusza łódzkiego ś. p. J. E. ks. biskupa dr.

W. Tymienieckiego, wielkiego społecznika i bywałca.

Na kazaniu ks. biskupa sufragana Tomczaka uroczystości przeniesienia zwłok zostały zakończone, po godzinie 8 wieczór.

Trumna posiada dwa wieńce. Wewnętrzny, ze szklanym wierzchem i zewnętrzny — metalowy. Wewnętrzny wieńce zostało zalutowane, natomiast zewnętrzny nie.

Łódź, 15 sierpnia.

Po zakończeniu nabożeństwa uformował się kondukt pogrzebowy, który poprzez główne wyjście z katedry przeszedł do bocznego wejścia, gdzie w prawej kaplicy, zwłoki Dostojnego Pasterza złożone zostały w prowizorycznym podziemi.

Cztery jubileusze Kanady. Miasto elektryczności Bogata ziemia kolonistów dwóch narodów.

Toronto, w sierpniu.

W tych dniach Kanada szeregami uroczystości obchodzić będzie cztery pamiętne dla siebie rocznice, związane z romantycznymi szczegółami. Uderzyć musi każdego choćby najmniej zabobonnego obserwatora, że rok 34 w ciągu czterech stuleci zawsze odgrywał dla Kanady rolę o historycznym znaczeniu: przedewszystkiem przed czterystu laty,

w r. 1534, Jacques Cartier na małym statku przybił do wybrzeży nieznanego kraju, który w biegu stuleci miał zostać jednym z najbogatszych na świecie. O sto lat później, w roku 1634, powstało miasto „Trzech Rzek” (Three Rivers) jedno z najstarszych w Ameryce Północnej, i stało się symbolem odwagi i pracowitości francuskich kolonistów. Jeszcze sto lat później, koloniści angielscy dowiedli swej lojalności dla imperium brytyjskiego, gdy opuszczając Stan Zjednoczone, szukali na nowej ziemi, pod własnym sztandarem, pracy i domu. A wreszcie przed stu laty Toronto, dziś jeden z największych ośrodków przemysłowych świata, zostało podniesione do godności miasta.

Trzysta lat temu Francuz Stefan Bru le odkrył strategiczne znaczenie jeziora Ontario. W jednej z zatok jego zbudowano fort dla obrony Europejczyków przed Indianami. Miejsu temu nadano nazwę Toronto. Przed stu laty Toronto wyglądem swym przypominało angielską wieś w świąteczne popołudnie dla swej ciszy, spokoju i samotności. Dziś tysiące drapaczy chmur wznosi się w wielkim mieście, będącym stacją węzłową największych linii kolejowych świata, a sto osiemnaście parków, należących również do największych w świecie, tworzą z Toronto jedno z najpiękniejszych miast amerykańskiego kontynentu. Toronto posiada wiele osoblności godnych zwiedzenia, pomiędzy niemi największą pływanię największy dom towarowy świata. Miasto szczyt się również tem, że

jest ojczyzną Mary Pickford, urządziła wspaniałe wystawy, a chluba jego jest jego przemysł i jedyny w swym rodzaju system oświetlenia elektrycznego. Elektryczność stanowi motor życia miasta nad jeziorem Ontario. Używana jest do pracy, lokomocji, oświetlenia i kuchni, a dzięki wyłącznemu użytkowi elektryczności Toronto należy do najzdrowszych i najczystszych metropolii.

Toronto, ongi biwak indyjski, zostało dziś drugim co do znaczenia miastem w Kanadzie, a kraj cały, dzięki wytrwałej pracy kolonizatorów zalicza się do najbogatszych i najżyźniejszych na świecie. Gdy Cartier przed czterystu laty przybił na wybrzeża Kanady, tutaj znalazł wychnienie po połycie na Labradorze, który nazwał „ziemią, jakiej Bóg udzielił Kainowi”.

Mimo biedy krajowców poznał naturalne bogactwa kraju. Wzniósł krzyż przy Gaspé i z dwoma Indianami, jako żywym dowodem swego odkrycia, wrócił do Europy.

Dzisiejsza ludność Kanady nie jest biedna.

Wartość majątku państwowego Kanady taksują do sześciu miliardów funtów szterlingów.

Dziesięć tysięcy kolonistów angielskich, wysiedlonych ze Stanów podczas wojen niepodległościowych, stworzyło w ciężkiej pracy podwaliny dobrobytu Kanady. Dla upamiętnienia zawar tego pokoju na historycznym miejscu zostanie otwarty ponownie fort Niagara, jedyny budynek świata, z którego powiewają flagi trzech krajów — Anglii, Francji i Ameryki, na dowód i pamiątkę wspólnej pracy i działalności.

Tygrys na tratwie. Niezwykła przygoda Hindusów.

O niezwykłej przygodzie jaka spotkała pewną rodzinę hinduską w dżunglach Indji zagangesowych, donoszą dzienniki londyńskie. Rodzina ta przeprawiła się na tratwie po rzece Singmar, dopływie Bramaputry. Rzeka była bardzo wezbrana, a gwałtowny nurt unosił tratwę z taką siłą, że wiosłarze zupełnie stracili wpływ na jej kierunek. Nagle na jednym z zakrętów rzecznych, zdani na łaskę losu wiosłarze zauważyli, że tratwa płynie

wprost na małą wysepkę, na której olbrzymi tygrys kręcił się, jak opętany, w widocznym strachu przed zalewem spienionych nurtów.

Na ten widok ludzie zaczęli robić rozpaczliwe wysiłki, aby opłynąć zdaleka groźnego zwierza, ale wąty statek był posłuszny tylko kierunkowi prądu, który go unosił wprost na wyspę. Gdy tratwa znalazła się wreszcie tuż koło wyspy, tygrys zrobił olbrzymi skok i znalazł się odrazu na środku tratwy. Siła skoku była tak olbrzymia, że

tratwa o mało co nie przewróciła się, grożąc zatonięciem wszystkim na niej się znajdującym. Niebezpieczeństwo na szczęście minęło, ale tem straszliwsze było teraz położenie tubylców, którym przybił tak groźny pasażer.

Królewskie zwierzę jednak bynajmniej nie zdradzało wrogich zamiarów. Nie troszcząc się wcale

o wyłkniętych ludzi,

tygrys zajął najpocześniejsze miejsce na tratwie i miał minę nader zadowoloną.

Podróż w tem towarzystwie trwała dość długo, aż wreszcie, gdy tratwa zbliżyła się do wybrzeża, niepożądany pasażer w ten sam sposób opuścił statek, jak się na niego dostał. Potężnym skokiem rzucił się na olbrzymie nadwodne drzewo i uchwyciłszy się grubej gałęzi, z kocią zręcznością wydrapał się na pień — z którego następnie zeskoczył na ląd. Tak zakończyła się ta niezwykła przeprawa ku obojawnemu zadowoleniu.

Grzybek niszczy plantacje pomidorów. Spóźniony sezon.

Ogrodnicy nie zaliczają 1934 roku do lat urodzajnych. Wpłynęła na to susza i przymrozki wiosenne, a sytuację pogarszają szkodniki, które silnie zaatakowały popularne warzywa i pomidory. Rośliny na to cierpi na grzybek, który niszczy liście i nie pozwala na dobre ukształtowanie się owocu.

W związku z przyspieszonym wzrostem roślin w tym roku sezon pomidorowy powinien być już się zacząć, a tymczasem pomidorów dotąd brakuje i cen ich w hurcie dochodzi do 1 złotego za kilo. Dopiero w ciągu 2-3 tygodni cena

może spaść wydatniej i amatorzy pomidorów będą mogli sobie używać na ich konsumpcji.

W tej chwili jest pełnia sezonu na ogórki i ceny w hurcie kształtują się w granicach około 50 do 60 groszy za kopę. Mimo więc przymrozków wiosennych na drożyznę ogórków nie można się uskarżać. Tylko fasola wskutek przymrozków zyskała na cenie.

Inne warzywa, jak kapusta, kalafior, marchew, cebula, pietruszka, pory seletry itd., a także buraki i kartofle wróżą zbiór zadowalający.

Pijany ojciec

ZADAŁ CORCE 44 RANY

Henryk Putigny, ogrodnik z Louhans, powrócił pijany do domu i w okropny sposób zamordował swą

13-letnią córkę Denise.

zadając jej nożem 44 rany. Pożatem zranił swą drugą córkę. Mordercę aresztowano, lecz gdy prowadzone go z więzienia do sądu, tłum otoczył żandarmów i zaczął bić zabójcę. Żandarmi zdołali go wyrwać z rąk tłumy i za

prowadzić do gmachu sądowego, lecz masa ludzka

wdarła się za nimi,

chcąc za wszelką cenę zlynaczyć zbrodniarza, którego jednak schowano w małym baraku i ocalono przed niechybną śmiercią. Dopiero po północy tłum się rozszedł i Putigny został z powrotem przewieziony do więzienia.

Trzask policzka w kawiarni. Przechwałki uwodziciela.

Warszawa, 16 sierpnia. W jednej z wytownych kawiarni przy Nowym Świecie, przy stoliku siedziało kilku panów, M. in. znajdował się tam zamieszany sportmen, wioślarz, p. Stefan Z. oraz uważający się za aktora filmowego p. Zdzisław Iwanowski. Rozmowa w pewnej chwili zeszła na tematy dotyczące kobiet. Wówczas p. Iwanowski zaczął opowiadać o swych sukcesach, jakie odnosi na tem polu i nie krepując się przytem

wymieniał nazwiska dam,

które rzekomo nie mogły się oprzeć jego urokowi. W pewnej chwili do kawiarni weszła przystojna młoda kobieta, która uroda swą zwróciła powszechną uwagę. Ktoś z siedzących przy stoliku zapytał chwalcęgo się aktora filmowego, czy czasami nie zna tej pani.

— Ależ, oczywiście — z przechwałką w głosie odpowiedział p. Iwanowski.

— Jest mi aż dobrze znana.

Przy tych słowach dał niedwuznacznie do zrozumienia, że jest to również jedna z ofiar jego uwodzicielskiego czaru.

Przy tych słowach, zerwał się od stolika p. Stefan Z., wołając:

— Ależ panie! Proszę się liczyć ze słowami, to jest

moja narzeczona!

— Niestety, nie panu na to nie poradzę — odparł z uśmiechem aktor. —

Wlauty, dewizy i akcje na giełdzie warszawskiej.

DALSZA ZNIŻKA NOWEGO JORKU.

Na zebraniu giełdy pieniężnej panował nastrój niejednorodny, obroty były ożywione.

PAPIERY PAŃSTWOWE — NIEJEDNOLICIE.

W grupie pożyczek premjowych przeważała nastrój mocniejszy. 3 proc. Pożyczka Budowlana obiegała po cenie niezmienionej. 4 proc. Pożyczka Dolarowa zwykła o 50 gr. tyleż zyskała serie 4 proc. Pożyczki Inwestycyjnej. Pożyczki dolarowe kształtowały się słabiej.

PAPIERY PROCENTOWE.

Premjowa Pożyczka Budowlana ser. I 43,50; Premjowa Pożyczka Dolarowa, seria III 53,50; Premjowa Pożyczka Inwestycyjna ser. 119,50; Państwowa Pożyczka Konwersyjna 63,50; Pożyczka Dolarowa 1919—1920 r. 68; Pożyczka Stabilizacyjna 1927 r. 67,63; Listy Zastawne Banku Rolnego 83,25; Listy Zastawne Banku Rolnego 94,00; Listy Zastawne Banku Gosp. Kraj. II em. 83,25; Listy Zastawne Banku Gosp. Kraj. I em. 94,00; Obligacje Komunalne Banku Gosp. Kraj. II em. 83,25; Obligacje Komunalne Banku Gosp. Kraj. I em. 94,00; Listy Zastawne T-wa Kredyt. Przem. Polsk. 75,75; Listy Zastawne Tow. Kr. Ziemi. w Warszawie 49,75; Listy Zastawne Tow. Kred. m. Warszawy 69,50; Listy Zastawne T. Kr. m. Warszawy 1933 r. 59,88; Pożyczka Konwers. m. Warszawy 1926 r. 55,50.

ZMIENNE USPOSOBIENIE DLA AKCYJ.

Zebranie giełdy akcyjnej cechowało nastrój niejednorodny, obroty były ograniczone.

KURSY AKCYJ.

Bank Polski 87,00; Warsz. Tow. Fabr. Cukru 19,50; Lilpop 9,50.

GIEŁDA ZBOŻOWA WARSZAWSKA
I POZNAŃSKA.

Warszawa, 14 sierpnia. Urzędowa cedula Giełdy Zbożowo-Towarowej, kursy ustalone na podstawie cen giełdowych: żyto stare i nowe 17,00—17,50; pszenica jednolita 21,50—22,00; mąka pszenna gat. I lit. B 0-45 proc. 36—38; mąka żytnia I gat. 0-95 25,50—26,50; — razowa 19,50—20,50.

Poznań, 14 sierpnia. Urzędowa cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu. Kursy ustalone na podstawie cen tranzakcyjnych: żyto stare i nowe zdane do przemiału 17,75; pszenica 20,80; Kursy ustalone na podstawie cen orientacyjnych: żyto stare i nowe zdane do przemiału 17,50—17,75; pszenica 20,75—21,25; mąka żytnia I gat. 0-55 proc. 24,50—25,50; — 0-65 proc. 23,00—24,00; razowa 0-95 proc. 20,50—21,50; mąka pszenna I gat.: lit. A 20 proc. 36,50—39,50.

ale muszę panu dodać, że była ona nie tylko pańską narzeczona.

W odpowiedzi na te słowa rozległ się odgłos policzka. To p. Stefan Z. w ten sposób zareagował na oszczerze słowa aktora.

Epilog tej sceny rozegrał się w sądzie grodzkim V oddziału. P. Iwanowski zaskarżył Stefana Z. o naruszenie nieetykalności cielesnej, a narzeczona wioślarza wystąpiła ze skargą przeciwko aktorowi o zniesławienie. Sąd w pierwszej sprawie uniewinnił Stefana Z., wychodząc z założenia, że była to wymiana

wzajemnych zniewag.

przyczem zniewaga popełniona przez Zdzisława Iwanowskiego była znacznie większa i wywołała tak silną reakcję ze strony oskarżonego. Natomiast w drugiej sprawie sąd uznał winnym zniesławienia przez Zdzisława Iwanowskiego i skazał go na dwa tygodnie aresztu.

Carski pułkownik szmacciarzem w Stanisławowie. Przed śmiercią wyjawiał swoją tajemnicę.

Ze Stanisławowa donoszą.

Życie ludzkie bywa czasem podobne do scenariusza filmowego. Że tak jest, wystarczy wiadomość, którą poniżej podajemy.

W Stanisławowie umarł przed kilku dniami pewien szmacciarz. Umierając wręczył swemu przyjacielowi

złoty pierścień

z wielkim brylantem i wyznał mu, że jeszcze za czasów carskiej Rosji był pułkownikiem w Kazaniu. Kiedy bolszewicy objęli ster rządów w Rosji, Iwan Iwanowicz Raweckyj

został aresztowany

i osadzony z wielu białogwardystami w więzieniu. Przechodził tam straszne koleje życia, gdyż katowany przez bolszewików, nie wiedział jaki los spotkał jego żonę i dwie córki. Po roku wysłano go na wyspy Solowieckie. Pracował w strasznych warunkach i dzięki przypadkowi udało mu się

uciec z tego piekła.

Przedostał się wreszcie do Polski. I tu zaczyna się wędrówka z miasta do miasta.

W roku 1920 doznał do Stanisławowa, nieznanego nikomu, znękanego i steranego przejściami, począł pędzić żywot szmacciarza. Znalezione odpadki szmat, stare żelazki sprzedawał, a uzyskane tą drogą pieniądze starczyły mu

na chleb z solą.

W zanadru nosił wielki złoty pierścień z brylantem. Z pierścieniem tym nigdy się nie rozstawał. Nawet kiedy głód dawał mu się porządnie we znaki, Raweckyj nie chciał się pozbyć jedynej pamiątki dawnych, pięknych czasów.

Przebywał w naszym mieście lat kilka, znali go wszyscy szmacciarze, nikt jednak nie wiedział, skąd pochodzi. Dopiero znękaną ciężką chorobą, wyjawiał przyjacielowi tajemnicę swego życia.

400-lecie upadku państwa Inkasów. WANDALIZM ZDOBYWCÓW. LEGENDA O UKRYTYCH SKARBACH.

Peru obchodziło 400-setlecie upadku państwa Inkasów. 400 lat temu, a w r. 1534 roku słynny konkwestador hiszpański Franciszek Pizarro wkroczył na czele swych żołnierzy do stolicy państwa Inkasów Cuzco. Dzień ten był jednocześnie ostatnim dniem dla wielkiego i bogatego państwa. Hiszpanie pod pretekstem walki z poganami wycięli niemal w pień

nieszczęśliwych Inkasów złupili ich świątynie i pałace, zniszczyli bezcenne zabytki architektury i sztuki tubylczej ludności. Hiszpanie dawniej już słyszeli o legendarnych bogactwach jakie miały ukrywać się w świątyniach tego dziwnego szczepu, do jakiego należeli Inkasowie. Marzyli oni o odkryciu legendarnej krainy El Dorado.

Gdy Pizarro wkroczył na czele swej chciwej bandy do Cuzco, zdawało mu się, iż naprawdę odkrył El Dorado. We wszystkich budowlach, jakie się znajdowały w tem mieście, aż lśniło od złotych ozdób i sprzętów, zwłaszcza bogato wyposażone były w szlachetny metal świątynie. Nawet w ogrodach świątyni i ogrodach królewskich widniały nie tylko przepiękne kwiaty naturalne, lecz również kwiaty, wykonane z czystego złota i ozdobione szafirami, szmaragdami i innymi szlachetnymi kamieniami. Wśród kwiatów tych stały postacie zwierzęce przeważnie lamy, ozdobione w szczerolite runo.

Wszystko to blade jednak wobec świetności głównej świątyni Inkasów. Była to świątynia Boga Słońca. Świątynia ta stanowiła coś w rodzaju Mekki tubylczej ludności. Ze wszech stron ciągnęły tu pielgrzymki, by olśnić swe oczy widokiem olbrzymiego posagu bóstwa

o ludzkiej twarzy,

od której szły na wszystkie strony szczerolite wysadzane drogimi kamieniami promienie Samo bóstwo stało na masywnym szczerolitym postumencie w ten sposób, że pierwsze promienie wschodzącego słońca oświetlały głowę posagu od tyłu, tworząc wspaniałą aureolę, i grę światła. Sufit i ściany świątyni również wyłożone były złotymi płytami. Po zewnętrznej stronie ściany biegł szeroki fryz ze złotych blaszek. Wszystkie naczynia używane przez kapłanów świątyni przy spełnianiu obrządków były ze szczerego złota, podobnie, jak rury, doprowadzające do świątyni wodę.

Ponadto w kraju były inne świątynie, poświęcone księżycowi, gwiazdom, tęczy i t. d.

Po dziś dzień uczeni wszystkich krajów łamią sobie głowę nad pochodze-

nie hipotezy, iż byli oni potomkami Atlantów — mieszkańców legendarnej Atlantyd.

Zwycięzcy Hiszpanie, zaślepieni chciwością, nie ograniczyli się do zabrania znalezionych w Cuzco i całym kraju skarbow, lecz starali się wymusić jeszcze więcej złota i drogich kamieni od steroryzowanych Inkasów. Niezależnie od tego, czy się im to udawało czy nie, sprawiali Hiszpanie wciąż Inkasom krwawe „żałnie”, tępiąc ich tak, jak się tępi np. szarańcze, czy inne jakieś szkodniki. Rychło też rozpowszechniły się pogłoski, iż rozpaczeni okrucieństwem Hiszpanów Inkasowie, ukryli resztę swych olbrzymich jeszcze skarbow gdzieś w niedostępnej amerykańskiej dżungli.

Żadne tortury i rzeźnie

nie mogły od nich wydobyć sekretu. Według innych wersji Inkasowie stracili ogromne transporty złota i drogich kamieni w przepaście Andów. Jeszcze inna wersja głosi, że Inkasowie po grażyli ocalałe skarby w jeziorach. Tak czy inaczej, niszczyciele hiszpańscy wytępiłi Inkasów, spalili to, co się spalić dało i złupili wszystko, co miało jakąś wartość.

Trudno jest przypuścić, by przy największej nawet grabieżności hiszpańskiej, wszystkie zabytki po Inkasach zostały zniszczone tak gruntownie, iż dziś nie niemal o nich nie wiemy.

W związku z tem właśnie kursują różne legendy o zachowanych, podobno, jeszcze gdzieś w głębi nieprzebranych lasów, czy też w niedostępnych

dolinach Andów osadach Inkasów, gdzie nie pozostała jeszcze noga białego człowieka.

Kursują też legendy o skarbach, które ocalały przed Franciszkiem Pizarro i jego żołdakami, a które czekają rzekomo na szczęśliwego odkrywce.

Legendy o ukrytych skarbach Inkasów działały i działają na różnych poszukiwaczy silnych wrażeń. Ostatnio takim poszukiwaczem był głośny płk. Fawcett, który przed paru laty ruszył z ekspedycją w niedostępne lasy, rosnące po obu brzegach górnej Amazonki i przepadł bez wieści.

Był on fanatykiem hipotezy o skarbach Inkasów. Niezależnie od tego po wodował się płk. Fawcett względami naukowymi. Tak, czy inaczej, uważać go bodaj należy za zaginionego.

Jeżeli chodzi o odpowiedź na pytanie jaka siła tak gruntownie zdmuchnęła z tego świata zabytki kultury Inkasów (jeżeli nie uważać Hiszpanów za ludzi, którzyby potrafili obrócić w absolutną nicność wielkie, bądź co bądź, miasta i budowle Inkasów), to najbardziej prawdopodobnie, odpowiedź ta będzie brzmiała, o ile przypiszemy siłę niszczycielską

południowo-amerykańskim mrówkom.

Kto zna rozmiar szkód, wyrządzanych corocznie przez drapieżne stworzonka, łatwo przyjmie, iż jedynie mrówki mogły unicestwić szczątki pozostałych po wandalizmie Hiszpanów siedzib Inkasów.

Setki ludzi patrzą w obraz „Cud” w Ostrołęce.

Z Ostrołęki donoszą:

Od kilku dni w Ostrołęce, w domu Piotra Biernackiego, w mieszkaniu jego córki Heleny, osoby b. pobożnej, tercjarki, zbierają się tłumy wiernych z Ostrołęki i wsi okolicznych celem obserwowania

rzekomych cudów.

Sprawa wygląda następująco:

W mieszkaniu Biernackiej znajdował się obraz ukrzyżowanego Chrystusa. Od pewnego czasu Biernacka ulegała złudzeniu, że głowa Jezusa się porusza, a oczy otwierają.

Zaalarmowana tem powiadomiła proboszcza ostrołęckiego ks. Waltera, który kazał wspomniany obraz przynieść

do kościoła i poddał dziwne zjawisko obserwacji. Okazało się, że obraz jest najnormalniejszy w świecie, a figura, na nim wymalowana, nieruchoma. Wobec tego, ks. Walter obraz oddał spowrotem Biernackiej, polecając jej o swych złudzeniach

nikomu nie opowiadać.

Mimo ostrzeżeń księdza, w mieszkaniu Biernackiej codziennie znajdują się setki ludzi od wczesnego ranka do wieczora, modląc się i śpiewając. Ostatnio sprawa nabrała takiego rozgłosu, że z miejscowości nawet bardzo odległych zjeżdżają się patnicy.

Sprawa wywołała zrozumiałe zainteresowanie.

Nasi zagranicą — nakręcają film p. 1. „Panienka z poste restante”

W Dubrowniku bawi obecnie na zdjęciach filmowych zespół polskich aktorów, mianowicie: p. Alma Kar, Aleksander Zabczyński, Michał Znicz, Stefan Gucki, Romuald Gierasinski, prof. Maurycy Król, reżyser Michał Waszyński. Zespół ten nakręca na wybrzeżu Dalmackiem emocjonujące fragmenty komedii muzycznej „Panienka z poste restante”.

Polscy artyści bawili już w Wiedniu, — gdzie nakręcili szereg scen. Byli oni tam, podejmowani przez austriackie sfery filmowe. Na ich cześć zorganizowane były przyjęcia przy udziale poselstwa polskiego, prasy austriackiej, oraz korespondentów pism. Pani Alma Kar zainteresowała swoją osobą dziennikarzy zagranicznych, którzy w rozmowach podnosili jej niezwykłą urodę, wdzięk oraz szczerzy talent.

Zdjęcia w Wiedniu trwały siedem dni. Pogoda dopisała, wszystkie więc plenery wykonano bez przeszkód. Polscy filmowcy mają szczęście, bowiem i u nas w Dubrowniku jest pogoda słoneczna, a na niebie ani jednej chmurki.

Prasa wiedeńska zamieściła kilka entuzjastycznych artykułów, w których zgodnie pod

ZNANA POLSKO-AMERYKAŃSKA ARTYSTKA FILMOWA OPUSZCZA EKRAŃ.

Gilda Gray (Marjanna Michalska) znana tancerka i artystka filmowa — swego czasu w ankiecie młodzieży uniwersytetu Columbia wybrana najpopularniejszą aktorką amerykańską — ustępuje ze sceny i ekranu. Przed rokiem wyszła ona za mąż za Hektora do Saa, młodego dyplomata wenezuelskiego. Obecnie mąż jej odziedziczył po wujku swoim, zamieszkałym w Marokku, znaczny majątek i tytuł barona. Artystka jest córką ubogich emigrantów polskich ze Stanu Wisconsin, jest gorącą patriotką polską, nigdy nie odmawiającą współpracy i pomocy, gdy chodzi o Polaków lub sprawy polskie.

nięśli, że „Panienka z poste restante” to jest pierwszy polski film, realizowany w Wiedniu. Niewątpliwie będzie to piękny i wartościowy film — pisze Neune Freie Presse — sądząc z dotychczasowego przebiegu zdjęć.

Drogę z Wiednia do Dubrownika sympatyczny zespół przebył koleją przez Zagrzeb do Splitu, a stamtąd okrętem wzdłuż brzegu Adriatyku. Pogoda była piękna, nie kłósało, artyści więc przybyli do stolicy Dalmacji w świetnym humorze.

Obecnie nakręcają swój interesujący film na tle malowniczych ruin dawnej Raguzy, wiadka wspaniałej przeszłości królowej Adriatyku. Za kilka dni nastąpi najbardziej emocjonująca część zdjęć, mianowicie wyprawa do egzotycznej Albanii.

Głód pracy i posad na Węgrzech. Masowa emigracja inteligencji.

Węgry, które są obecnie jednym z najmniejszych państw w Europie, są przynajmniej bardziej niż którekolwiek państwo ciężarem obecnego przesilenia ekonomicznego. Najdotkliwiej daje się odczuć kryzys gośpodarczy wznoszącej tam niepomiernej inteligencji. W przeciągu ostatnich lat rząd węgierski rozwinął wielką działalność na polu szkolnictwa, otwarzając szereg szkół wszystkich kategorii. — Szkoły te wyprodukowały naturalnie w ciągu kilkunastu lat olbrzymi zasób inteligencji,

która wśród szalejącego obecnie kryzysu znalazła się bez pracy i chleba.

Wynikiem tego jest, że gdy niedawno magistrat miasta Budapesztu wysłał na emeryturę pewną liczbę urzędników i w celu zapobieżenia bezrobociu inteligencji o-

głosił konkurs na 1000 wolnych posad, zgłosiło się w jednym dniu 18.000 kandydatów. Jak dalece głód pracy i posad dokucza inteligencji węgierskiej świadczy fakt, że w fabrykach pracują jako zwyczajni robotnicy dyplomowani inżynierowie, a ukończeni studenci uniwersytetu wykonują funkcje młyniczników i konduktorów w tramwajach, a szoferów w taksówkach.

Zresztą żaden wolny zawód nie cieszy się na Węgrzech dobrobytem.

Wszystkie przynoszą

bardzo lichy dochody.

Nawet lekarze w Budapeszcie skarżą się na brak klientów i szukają zarobku na prowincji, gdzie żyją z minimalnych dochodów.

W najgorszym położeniu znajdują się młodzież węgierska, która po ukończeniu nauki i złożeniu trudnych egzaminów nie widzi żadnych widoków na przyszłość. Młodzież ta rzuciła się początkowo na znak protestu do skrajnych partii, ale gdy spostrzegła, że czytanie broszur politycznych nie przyniesie jej chleba, zaczęła

masowo opuszczać Węgry.

Ruch emigracyjny objął obecnie całe Węgry. Niektórzy lekarze wyjechali do Ameryki Południowej, a nawet na Jawę. Żydzi tworzący 20 proc. ludności Węgier, emigrują do Palestyny. Wielu inżynierów wyjechało do Rosji sowieckiej, głównie na Ural i Syberję.

Ci, którzy nie mogą wyjechać, związani stosunkami rodzinnymi, wzięli się do ciężkiej pracy zarobkowej we wszystkich praktycznych zawodach. Pod tym względem doznał się na Węgrzech

wielki przewrót obyczajowy.

Zawody, dotąd pogardzane przez mieszczaństwo, jak handel i bankowość, są obecnie oblegane przez młodzież z najbardziej arystokratycznych domów węgierskich.

Młodzi ludzie zakładają magazyny konfekcji, córka pewnego szambelana pracuje jako reporter policyjny. Klasy społeczne stapiają się coraz bardziej ze sobą, tworząc nowy układ społeczny w państwie.

Władcy dwóch żywiołów.

Eskadra angielskich hydroplanów przed opuszczeniem jednej z zatok zachodniej Anglii..

FR. HARPER

Dług Hanki Wolskiej

(ODWET)

10

Współczesna powieść obyczajowa : Adaptacja autoryzowana Eug. Bałuckiego

Tak! — pomyślała — chcieli mnie złać na to pytanie. Doskonale wiedzą, że to ja zrobiłam, chociaż nalepka wskazuje na aptekę paryską.

Na ulicy kupiła ostatnie wydanie dzienników i skinęła na przejeżdżającą taksówkę. Po drodze do willi przejrzała gazety i w kronice wypadków znalazła krótką wzmiankę mniej więcej tej treści: jakiś przyjezdny, o którym tylko tyle wiadomo, że się nazywa Swarcberg, wczoraj popełnił samobójstwo w niezwykłych okolicznościach, poza tem — żadnych szczegółów. Kto wie, czy nie wydrukują jutro, że znaleziono zwłoki kobiety, w których rozpoznano Hankę Wolską.

Znamiennem było to, że myśl o śmierci ani trochę nie przeraziła jej; znacznie przykrzejszą była myśl o dalszym życiu.

Gdy przyjechała do domu, służący za meldował, że pani hrabina Runiecka telefonowała kilkakrotnie.

Hanka natychmiast udała się do swego pokoju i nie opuściła go przez resztę popołudnia i przez cały wieczór.

Była późna noc. Przed Hanką Wolską stała lampa pod gęstym, czerwonym abażurem, rzucając na podłogę przyćmiony krąg światła; reszta pokoju tonęła w mroku. Nie dołatywał już stamtąd żaden głos, nikt nie patrzył na nią świdrującym wzrokiem, ani dotykał jej ręki, z ciemnego kąta nie wyłaziło z zagadkowym uśmiechem złowróżbne

przeznaczenie — umysł pracował sprawnie, w duszy była zimna, lecz przyjemna pustka, znikły wszystkie uczucia, po zostało jedynie trochę nienawiści, pogardy i obrzydzenia.

Pisała. Z pod prędko posuwającego się pióra wylewały się na papier litery słowa, zdania. Koniec. Pośpiesznie i nie dbając osuszyła bibułę jeszcze wilgotny list tak, że niektóre wyrazy zamazały się, złożyła arkusz, wsunęła go do koperty i zaadresowała.

JW. Pan Andrzej Dunin-Stocki.

Potem wstała, zbliżyła się do szafy i otworzyła ją. Wspinając się na palcach, ściągnęła z górnej półki małą walizkę podróżną. Zapakowała do niej trochę bielizny i niezbędne przybory toaletowe. Niezmiernie dziwiła się sobie samej swej przytomności umysłu i celowości poczynań. Łzy cisnęły się do oczu, ale płakać nie mogła. Nie szło jakoś.

Nagle wydało się Wolskiej, że już nie jest sobą, lecz gra rolę — wykonywa wyuczone gesty i ruchy bez najmniejszego udziału woli. Naprężenie nerwów było jeszcze zbyt silne, by mogła odczuć jakikolwiek ból.

Chłodne powietrze nocne orzeźwiło rozpalone czoło.

Stojąc w lustrze, ostrożnie rozejrzała się na wszystkie strony, czy ktokolwiek nie szpieguje jej — w pobliżu nie było żywej duszy, nikogo nie obchodziła zamierzona ucieczka. Mocno przycisnęła do biodra walizkę podręczną i śpiesznym

krokiem udała się do śródmieścia. Naprzemian szła i biegła. Od czasu do czasu doznawała wrażenia, że ktoś idzie za nią — to jej własne kroki odbijały się echem pod sklepieniami czaszki. Zaszemrały drzewa. Nagle ukazał się jej własny cień i także nagle znikł. Rzuciła okiem w górę — niebo było usiane gwiazdami.

Na najbliższym narożniku wsiadła do taksówki i powiedziała szoferowi:

— Hobergasse 11.

Każda mijana latarnia rzucała do wnętrza samochodu niepewny, ślizgający się promień światła. Po krótkiej jeździe wóz zatrzymał się. Wolska wyskoczyła na chodnik, odprawiła szofera i zaczęła iść, póki nie odjedzie. Spojrzała na kamienicę, we wszystkich oknach było ciemno. Przy wejściu wyszukała tabliczkę i z trudem przeczytała: „Salon. Marie Rojek”.

Wyjęła z kieszonki płaszcz — cały pęk kluczy, wypróbowała kilka sztuk, zanim trafiła na właściwy; drząc z niecierpliwości otworzyła nareszcie ciężkie drzwi iz nerwowym pośpiechem wśli zgnęła się do ciemnej bramy.

Przyjęła ją Marja Rojkówna w białym płaszczu chirurgicznym, zapiętym pod samą szyję. Siostrzanym ruchem objęła Hankę i wprowadziła do pokoju. Dziewczyna padła na krzesło, kompletnie wyczerpana.

Po chwili zerwała się porywczo i zawołała

— Dziękuję, dziękuję wam!

Chwyliła dłonie hrabiny Runieckiej i ścisnęła ile sił starczyło, głęboko zagładając je w oczy.

Staruszka rozplakała się.

Marja Rojkówna, biała jak jej płaszcz lekarski, skierowała na przyjaciółkę energiczne spojrzenie dużych, czarnych oczu.

— Radziłyśmy nad toba, Hanko — po-

wiedziała szeptem — i ułożyłyśmy plan. Na wszelki wypadek musisz być przygotowana, że podejrzenie spadnie na ciebie

— Już mnie podejrzewają, wiedzą, że to ja — stwierdziła z pośpiechem.

Rojkówna bardzo spokojnym głosem ciągnęła dalej:

— Misisz na jakiś czas opuścić Wiedeń. Jedź do Warszawy, Hanko. Myślę, że tam łatwiej będziesz mogła się ukryć Wolska z powątpiewaniem ściągnęła brwi:

— Obawiam się, że mnie zatrzymają na granicy.

Rojkówna odpowiedziała z uśmiechem, w którym była otucha, energia i pewność siebie:

— Na granicy nikt cię nie zaczepi. Ni komu nie przyjdzie do głowy, że ty jesteś Hanką Wolską.

Hanka, zaskoczona, zrobiła wielkie oczy i z żywością zwróciła się do przyjaciółki:

— Nie rozumiem cię, Marysiu!

Rojkówna wyjęła z kieszeni płaszczu lekarskiego książeczkę paszportową i podała jej. Hanka ze zdziwieniem otworzyła książeczkę i ujrzała fotografię czarno-białego młodzieńca o prawie dziecięcej twarzy. Pod fotografią widniał podpis: „Jan Rojek”.

— Ułożyłyśmy plan, że przekroczysz granicę za paszportem mego brata — objaśniła Rojkówna.

— Ja, za paszportem twego brata?

— No, tak. Przecież niema najmniejszej podstawy do podejrzewania Jana Rojka.

Hanka rozmyślała w skupieniu:

— Ale głos mnie zdradzi!

— Z nikim nie będziesz rozmawiała. Po gruntownych rozważaniach Rojkówna uznała, że plan jest całkiem możliwym.

(D. c. n.)

Mydło owinięte w 500-dolarowy banknot. ■ Zgon dziwaczki.

W Seattle (St. Zjednoczone) zmarła nie dawno pani Sarah Smith Collard, Austrijka z pochodzenia i pozostawiła testament, w którym zapisała swój majątek w kwocie 15 milionów dolarów swoim krewnym, zaś 1 dolara swojemu mężowi, z którym nie żyła od szeregu lat. Podobnie jak pozostawiony przez nią testament, dziwne były rysy jej charakteru i niektóre jej czyny. Zmarła była bardzo bogata. Ale równie bogate było jej życie w dziwa-

ctwa i niezwykle przyzwyczajenia. Pewnego dnia schowała milion dolarów w banknotach w starym zegarze. W torebce nosiła zawsze wszystkie swoje klejnoty, przed stawiające wartość pokaźnego majątku. Kiedy zajeżdżała do hoteli, przywoziła ze sobą zawsze mydło toaletowe, zawinięte w 500-dolarowy banknot. Kiedy raz nocowała w samochodzie na gościńcu, ażeby zaoszczędzić wydatek na hotel, miała ze sobą biżuterję wartości pół miliona dolarów.

Bezwzględność cesarza Franciszka-Józefa. ■ Klątwa oburzonej hrabiny

W Londynie wyszła z druku nowa książka „Zły los zwyciężonych”, napisana przez pisarza angielskiego Johna Preslanda. W zajmującej formie autor książki opowiada o tragedji, jaka wydarzyła się swego czasu na dworze austriackim, a obecnie zapomnianej prawie przez wszystkich. Jest to historia austriackiego generała Ludwika von Benedeckta, bardzo popularnego wodza i bohatera całego szeregu piosenek, które pisano na jego cześć. Teraz nikt o nim nie

pamięta. Upadek generała był rezultatem klęski wojsk austriackich w bitwie z Prusakami w 1866 r. Benedeck nie chciał przy-

jąć dowództwa armją.

Mając wówczas 62 lata i będąc poważnie chory, nie czuł się zdolny do prowadzenia tak decydujących operacji wojennych.

Podczas osobistej audjencji sędziwi wo jak wskazał na te wszystkie okoliczności cesarzowi Franciszkowi Józefowi, który jednak postawił na swoim. Nie mogąc się sprzeciwić woli swego cesarza, stary wódz objął dowództwo. Gdy Austriacy zostali pokonani, starego i niedołężnego generała zrobiono kozłem ofiarnym, zupełnie ignorując okoliczność, że nie chciał brać na siebie odpowiedzialności za rezultaty kampanji. Pozbawiony łaski monarchy, zmuszony był podać się do dymisji i umarł, opuszczony przez wszystkich. Autor książki jaszkrawo maluje portret zarozumiałego cesarza, który, nie namyślając się długo, dla swych celów złożył w ofierze honor i poświęcenie swego wiernego i oddanego stu-

gi. W książce opowiada się także o klątwie, rzuconej przez hrabinę Karolę na Franciszka-Józefa, który, jako 18-letni cesarz odzna- czył się okrucieństwem podczas węgierskiej rewolucji w r. 1848-ym. Nawskroś przejęta patriotyzmem, sędziwa hrabina wypowiedziała pod jego adresem następujące przelidństwo:

— Niech niebo i piekło zniweczą go! Niech rodzina jego zniknie z powierzchni ziemi! Niechaj krewni jego wyrządzają mu wieczne krzywdy! Niech całe życie jego będzie

pasmem cierpień,

a dzieci jego niechaj obróćą się w nicość...

Obecnie z całą pewnością można stwierdzić, że klątwa ziściła się w całej rozciągłości.

J. K.

Apetyt wodnego watażki. ■ Żywe rybki w żołądku szczupaka. Ciekawe doświadczenia uczonych.

Niemiecki ichtjolog, dr. Scholz, na podstawie przeprowadzonych doświadczeń stwierdził przed paru laty, że szczupak dla wyprodukowania 1 kg. swego ciała potrzebuje około 3 kg. ryb, zależnie od swego wieku i wagi.

Twierdzenie to poddał próbie sprawdzenia jeden z niemieckich rybaków - praktyków w sposób następujący:

Na jesień 1933 roku, dokładnie dnia 13 listopada, wpuścił on do swego stawu o powierzchni 3-4 morgi 58 sztuk szczupaków o wadze 50 kg.

Jednocześnie wpuszczono do stawu 22,5 kg. małych leszczyków i karpki których na 1 kg. wchodziło około 32 sztuki. Drobnica ta miała służyć jako pokarm dla szczupaka.

Dnia 25 listopada wpuszczono jeszcze 52,5 kg. drobnicy, tak, że razem do stawu szczupaki 78 kg. ryb jako pokarm na okres zimy.

Na wiosnę, kiedy zachodziła obawa wytarcia się szczupaka w stawie, dnia 8 marca spuszczone staw, otrzymując zeń

58 sztuk szczupaków

wagi 57 kg. oraz 33,5 kg. leszczyków i karpików. Odłowiono zatem dokładnie tę samą ilość sztuk szczupaka, jaką wpuszczono, przyczem w okresie doświadczenia, czyli w ciągu 114 dni, przybyło im

na wadze 7,3 kg.,

Autor doświadczenia oblicza współczynnik wykorzystywania przez szczupaka karmy w postaci drobnicy rybnej na 5,7.

Jak widzimy wynik ten nie odbiega znacznie od rezultatów prac dr. Szoltza. Autor doświadczenia zauważa, że współczynnik ten byłby zapewne niższy, gdyby do doświadczeń użyto drobnicy płoci, którą szczupak chętniej zjada, niż leszcza lub karpia. Dość dziwnym jest w doświadczeniu również i to, że, pomimo dużej rozpiętości wagi wpuszczonych szczupaków i różnego ich wieku, nie obserwujemy zupełnie kanibalizmu, bowiem ilość sztuk odłowionych zgadzała się całkowicie z ilością wpuszczonych do stawu.

Wartość tego niewątpliwie ciekawego doświadczenia obniża i stawia pod znakiem zapytania otrzymany współczynnik fakt, że przeprowadzone zostało ono w nieodpowiedniej porze.

Ponieważ była to wiosna, czyli okres poprzedzający tarło szczupaka, w którego ciele zachodziły pewne procesy, związane z rozwojem produktów płciowych, nie wiemy, w jakim stopniu przyrost na wadze kłasek należy na karb konsumowanej ryby, a w jakim na karb dojrzałości płciowej.

Interesujące obserwacje z biologii ryb podaje w jednej ze swych prac wspomniany na początku dr. Scholz. Mianowicie wymienia on ciekawe wypadki z życia ryb w żołądku szczupaka po ich pożarciu przez tego drapieżnika. Jedną z tych obserwacji uczy-

nił pewien wędkarz, który złowił szczupaka na wędkę,

na żywcza wielkości 6 cm.

Szczupak został złowiony o godz. 10 rano i natychmiast zabity, poczem do godz. 5 popoł. leżał w łódce wędka rza w temperaturze 2-4° C. O godz. 8 wieczorem, po otwarciu jamy ciała szczupaka, stwierdzono, że przynęta, na którą szczupak się złapał, znajdująca się w przedniej części żołądka, daje słabe oznaki życia.

Rybka ta, przeniesiona do wody, poczęła pływać, a po 24 godzinach już żerowała, zamieszkując potem w ciągu dłuższego czasu w akwarjum wędkarza i ciesząc się jaknajlepszym zdrowiem.

Podobny wypadek znajdujemy opisany w jednym z niemieckich pism, przeznaczonych dla miłośników akwarium i terrarium z roku 1904. Mianowicie w żołądku zabitego szczupaka znaleziono 2 krasnopiórki i 6 żab.

Jedna krasnopiórka była nawpół strawiona, 3 żaby były martwe, jedna z nich okazywała jeszcze nieco życia, dwie natomiast wyskoczyły ze swego więzienia natychmiast po otwarciu żołądka.

Ostatni wreszcie przykład życia ryb w żołądku szczupaka opisuje dr. Scholz na podstawie własnego doświadczenia. 6-miesięczny szczupak długości 32,7 cm. i wagi 178 g. pochwylił karpika wagi 15 g. W ciągu trzech minut trzy mał on go w pysku,

poczem przelknął.

Bezpośrednio potem został on złapany i zabity przez przecięcie kregosłupa. Szczupak leżał następnie w ciągu godziny, potem otwarto jego jamę ciała. Karpik znajdował się w przedniej części żołądka i żył jeszcze, a przeniesiony do wody po upływie pół godziny pływał normalnie i w późniejszym okresie nie wykazywał żadnych złych następstw swej przygody.

Opisane powyżej wypadki życia ryb w żołądku szczupaka, dają się wytłumaczyć tem, że pokarm z przelyku dostaje się początkowo do przedniej części żołądka, skąd dopiero po upływie pewnego czasu przechodzi do tylnej części, gdzie dopiero rozpoczyna się trawienie.

Przednia część żołądka jest raczej rozszerzeniem przelyku i jest ona pozbawiona kwasów żołądkowych i fermentów trawiennych, spotykanych w części tylnej. W pierwszym okresie czasu po przełknięciu, dopóki ryba znajduje się w części przedniej żołądka, nie grozi jej strawienie. Jest ona natomiast narażona na niebezpieczeństwo uduszenia się

z braku tlenu.

Z tych względów przebywanie w żołądku szczupaka łatwiej zniosą i dłużej wytrzymają bez szwanku ryby, które mają mniejsze wymagania tlenowe, jak karaś, a dalej karp.

Nie bez znaczenia będzie tu również temperatura, od której są zależne te wymagania, wzrastając wraz ze wzrostem temperatury.

Zbrodnia, czy akt miłosierdzia? Uśmiercanie nieuleczalnych warjatów.

Na kongresie medycznym, w Bristolu, dwaj lekarze wypowiedzieli zasadę, która wywołała ogromne poruszenie w kołach zainteresowanych. Lekarz z Bristolu profesor Berry i jego kolega z Manchesteru dr. Henri Gerdt stanowczo wypowiedzieli się za zgładzeniem wszystkich

nieuleczalnych warjatów.

— Istoty, pozbawione na całe życie rozumu ludzkiego, nie posiadające nawet iskierki tego rozumu, utrzymywane są przez państwo, które roztacza nad nimi opiekę. Wegetacja tych osób bez najmniejszej nadziei na ich wyzdrowienie jest ciężarem tak dla chorych, jak i całego społeczeństwa — twierdzi profesor Berry, uważając za najbardziej racjonalne pozbawienie życia ludzi niespełna rozumu.

— Nie ulega wątpliwości — podtrzymuje swego kolegę dr. Gerdt: — iż bezbolesne uśmiercanie byłoby tylko

aktem miłosierdzia

w stosunku do upośledzonych umysłowo. — Wskazując na to, że sterylizacja osób, cierpiących na dziedziczne obciążenie umysłu, nie osiąga pozytywnych rezultatów, wnioskodawca powołuje się w tym wypad-

ku na Kalifornję, gdzie już w ciągu lat 20 wykonuje się sterylizację na mniej więcej około 70 chorych tej kategorii rocznie, jednak liczba ich się nie zmniejsza.

Czy to zanik kultury europejskiej i powrót do czasów Likurga, lub też nowe zasady moralne, zbliżone do etyki Eskimosów, którzy odprawdzają na tamten świat nieuleczalnie chorych i zniepełniających starców, stanowiących ciężar dla całego szczepu.

W każdym razie postulaty te stoją w sprzeczności z etyką chrześcijańską, i z tego powodu muszą być potępione.

PODSŁUCHANE SYTUACJA BEZ WYJŚCIA.

Gdy ruszam głową, strasznie mnie boli kark!

— To nie ruszaj!

— Jak nie mam ruszać, kiedy mnie kark boli!

LOKAJ.

— Jest pan?

— Jaśnie pan nie przyjmuje!

— Czy zajęty?

— Nie, ale wczoraj był laskaw za- ziębić się, a dziś raczy mieć katar!

PONIEWCZASIE.

— Nie wiem, bracie, co robić! Tak mnie pech prześladowuje, że chyba już sobie życie odbiorę!

— Nie rób tego, Zygmuś, później będziesz żałował!

NA ULICY.

— Co porabiasz, Antos?

— Nic.

— Dobrze zajęcie!

— Owszem, dobre, tylko że duża konkurencja.

Tanie bilety do cyrku. Pomysłowi robotnicy.

Z Jarosławia donoszą:

W Jarosławiu wydarzył się wypadek rafinowanego oszustwa. Dwaj robotnicy, zatrudnieni w cyrku „Korona”, korzystając z chwilowej nieobecności dyrektora w wozie zarządu cyrku, skradli

dwa bloki biletowe.

Przed rozpoczęciem przedstawień sprzedawali robotnicy bilety te publiczności, oczywiście po cenach znacznie niższych, niż w kasie cyrkowej. Te „zniżkowe” bilety miały rzecz prosta b.

wielki popyt, toteż, mimo, iż w kasie były pustki cyrk wypełniał się co wieczór po brzegi publicznością. Dyrekcja cyrku po przeprowadzeniu dochodzeń wytropiła

źródło tanich biletów.

Obaj robotnicy zostali aresztowani i już po 48 godzinach postawieni przed sędzią grodzkim, który jednego z nich, Stanisława Cornere skazał na 3 miesiące bezwzględnej aresztu, zaś drugiego uwolnił.

Oplaty stemplowe od pełnomocnictw. Nie pobierać opłaty od delegacji zrzeczeń.

Wyjaśnienie Min. Skarbu.

Przy stosowaniu w praktyce okólnika ministerstwa skarbu z dn. 13 lipca 1933 r. w sprawie zastępstwa stron przez pełnomocników w postępowaniu przed władzami skarbowymi wyłoniły się wątpliwości, czy w myśl tego okólnika osoby, działające w imieniu zrzeczeń gospodarczych, winny istotnie legitymować się odpowiednim pełnomocnictwem tak ze strony władz zrzeczenia jako też i osób, w których sprawie występują. W szczególności kwestia ta poświadcza o tyle istotne znaczenie dla ogółu płatników, iż w wypadku, gdyby płatnicy udzielać mieli w tej samej sprawie dwojakich pełnomocnictw mimo identyczności sprawy, stanowiącej tytuł pełnomocnictwa, to zniewoleni byłiby dwukrotnie niszczyć opłatę stemplową.

Ponieważ przytoczona powyżej inter-

pretacja przepisów okólnika w łączności z konstrukcją ogólnych przepisów prawnych, normujących instytucję pełnomocnictwa, następczo zastrzeżenia zarówno natury prawnej jak i gospodarczej, samorząd gospodarczy wystąpił do ministerstwa skarbu z odpowiednim wnioskiem.

W związku z tem ministerstwo skarbu wyjaśniło podległym urzędom, że nie należy pobierać opłaty stemplowej od delegacji, wydanej przez zrzeczenie lub korporację samorządu gospodarczego, zasadniczo bowiem opłacie stemplowej podlega pełnomocnictwo do zastępstwa strony, wydane przez płatnika, a więc w tych wypadkach należy pobierać opłatę stemplową w wysokości zł. 3.30.

KTO JEST WRESZCIE GUBERNATOREM?

Kocia muzyka pod oknami polityka.

Jak już pokrótce doniosły depesze z Ameryki w stanie Północna Dakota, wybuchła wojna domowa, co zmusiło Waszyngton do wysłania tam regularnych wojsk.

W stanie tym w tej chwili rządzą dwaj gubernatorzy, z których jeden ogłosił stan obłężenia, a drugi go zniósł. Jeden z nich Wilhelm Langer, który za mactwa polityczne został skazany na 18 miesięcy więzienia, zwołał parlament krajowy, a drugi Ola Olson wydał proklamację, w której stwierdza, że zwołanie parlamentu jest nielegalne.

Przewodniczący obu izb parlamentu wezwali obu zwalczających się gubernatorów do wyjaśnienia sytuacji prawnej. Milicja również podzieliła się

na dwa obozy,

jedną część opowiedziało się za Langerem, drugą za Olsonem.

W listopadzie 1932 roku adwokat Wilhelm Langer jako jedyny republikanin w Stanach Zjednoczonych został wybrany gubernatorem. Najgroźniejszy jego konkurent członek partii demokratycznej Olson otrzymał głosy tylko na wicegubernatora. Z tą chwilą pokój w Północnej Dakocie skończył się. W czerwcu b. r. odbyła się rozprawa sądowa przeciwko Langerowi, któremu Olson zarzucił nadużycie na rzecz swej partii.

Sędziowie przysięgli uznali Langer'a winnym, zaco czekała go kara do 2 lat więzienia. Tymczasem stało się coś niezwykłego. Oto ogłoszenie wyroku zostało odroczone aż do dnia 29 czerwca, ponieważ 27 czerwca odbywały się w całym stanie wybory, w których Langer i Olson wzięli udział jako kandydaci na gubernatora i wicegubernatora. Na dzień przed ogłoszeniem wyroku sądowego Langer, powołał milicję pod broń. Z podniesioną głową opuścił on salę sądową i udał się na pobliską łąkę, gdzie

odebrał defiladę milicji,

Langer postanowił oprzeć się na wiernej mu części milicji złożonej z samych republikanów i obsadził nimi wszystkie budynki państwowe.

Langer wiedział co robi. Ledwie bowiem został ogłoszony wyrok, a już wicegubernator Olson pokusił się przejąć wszystkie agendy gubernatora. Spóźnił się jednak i milicja zabroniła mu

wstępu do gmachu.

Olson udał się tedy szybko do adwokata, by tam zaprzysiąc się jako gubernator. Skolei zajął jeden z hoteli, by tam rządzić jako gubernator bez gabinetu. Wydał on proklamację do ludności, w której oświadczył, że Langer na podstawie wyroku sądowego, niema już prawa do spełniania funkcji gubernatora.

To oświadczenie wywołało niesłychane wzburzenie. Mieszkańcy stolicy Bismack zaaranżowali wielkie manifestacje na rzecz Langer'a. Wśród takich nastrojów odbyły się wybory, które przyniosły przynajmniej zwycięstwo Langer'owi.

Olson został ponownie tylko wicegubernatorem, tak że walka między nimi powstać już nie może.

W dwa dni po wyborach, sąd ogłosił wyrok skazujący Langer'a na 18 miesięcy więzienia. — Skazany, który ciągle jeszcze w swem ręku dzierżył władzę, wniósł natychmiast odwołanie. Tymczasem rząd waszyngtoński przysłał do stolicy Południowej Dakoty pociąg, w obawie, by Langer nie chciał się ucieść na łąkach, albo nie wpakował do więzienia Olsona. Jako prawy, czy nie nieprawy gubernator Langer ogłosił stan obłężenia w kraju, a Olson wydał odezwę do policji, by

nie słuchała rozkazów

Langer'a. Sąd Najwyższy wezwał Langer'a, by urząd oraz wszystkie akta gubernatorskie oddał Olsonowi. Gdy wiadomość o tej decyzji rozeszła się wśród ludności, wywołała ona wielkie wzburzenie, gdyż uważana była jako zamach na jej prawa.

Pod mieszkaniem Langer'a odbyła się olbrzymia demonstracja, podczas której wznowiono okrzyki: „Langer jest naszym gubernatorem!” Po ukazaniu się Langer'a w oknie i podziękowaniu za wierność, demonstranci udali się pod mieszkanie Olsona, któremu urządzili kocia muzyka.

Ponieważ zgłoszone przez Langer'a odwołanie od wyroku skazującego nie było jeszcze rozpatrywane przez Sąd Najwyższy, sytuacja

pozostała bez zmiany.

Opinia publiczna Stanów Zjednoczonych głosi nad tem, co się stanie w między czasie. Czy prezydent Roosevelt poweźmie osobiste jakąś decyzję? Co postanowi parlament związkowy. O ileby prezydent wypowiedział się za dymisją Langer'a, której on by dobrowolnie nie przyjął, nie pozostałoby nic innego rządowi waszyngtońskiemu, jak wysłanie wojsk do Południowej Dakoty i siłą wymusić sobie posłuszeństwo.

Ponieważ jednak decyzje rządu są powolne, należy się liczyć z tem, że konflikt przeciągnie się przez kilka tygodni.

Higijena posiłku. Jak pobudzić apetyt? Sztuka przyrządzania potraw.

Brak łaknienia jest jednym z najbardziej rozpowszechnionych cierpień.

— Nie mam apetytu, a czuję, że jestem głodny — skarżą się ludzie lekarzowi. Są tem zaniepokojeni i pragną łaknienie nawiązać.

Tam, gdzie przyczyną utraty łaknienia jest choroba narządów trawienia, albo cierpienie ogólne, apetyt zwykle wraca wraz z wyleczeniem choroby. Ale są ludzie zupełnie zdrowi, którzy

nie mogą jeść,

albo też ludzie cierpiący na schorzenia, któ-

Perpetuum Mobile w XX wieku.

Od najdawniejszych wieków prześladowała wynalazców idee fixe konstruowania aparatu, maszyny, realizującej wieczny ruch, perpetuum mobile. Byli wynalazcy szczerze wierzący w tą ideę, byli, było ich i jest jeszcze sporo sprytnych kombinatorów, którzy spekulują tylko na naiwności ludzkiej.

Żadna maszyna nie może wypełnić więcej pracy, niż otrzymuje energii z zewnątrz. Jest to fundamentalne prawo fizyki potwierdzone w połowie XIX wieku przez znakomitego fizyka, Roberta Mayera. Jasna jak słońce teza wyklucza zatem możliwość stworzenia czegoś z niczego.

A jednak istnieje jeszcze, nie w wyobraźni wynalazców — marzycieli, lecz w granicach wiedzy pewna Anzahl wiek narazie dość nikła możliwość stworzenia perpetuum mobile. Droga, która (teoretycznie) prowadziłaby do tego celu, różni się znacznie od wszelkich pomysłów konstrukcyjnych dotychczasowych poszukiwaczy w tej dziedzinie.

Należy uprzytomnić sobie, że ciepło nie zaczyna się od zera wzwyż, lecz od 273 stopni poniżej zera. Każde ciało, które wykazuje temperaturę wyższą od najniższej w przyrodzie temperatury absolutnego zera, posiada jeszcze trochę własnego ciepła, wynosi np. 8 do 10 stopni, zawiera olbrzymie ilości ciepła, które przemienione w energię, mogłyby dać olbrzymią sumę pracy. Gdyby mierzące 10 stopni Celsjusza ciepło, zawarte w 1000 np. litrach wody morskiej dałoby się skoncentrować w 50 tylko litrach, któreby wówczas osiągnęły temperaturę 200 stopni, mielibyśmy wówczas do dyspozycji niezmiernie wprost zapasy energii, przewyższające postokroć to, co zawierają w sobie istniejące na ziemi pokłady węgla. Praktycznie koncentracja tego rodzaju nie da się dzisiaj urzeczywistnić. Czy jest ona wogóle niemożliwa? — nie można odpowiedzieć na to pytanie bez zastrzeżeń. Być może, iż dalsze postępy wiedzy i techniki umożliwią jakiemś genialnemu umysłowi obmyślenie aparatu, któryby mógł podoleć zadaniu koncentrowania

re nigdy nie powodują utraty apetytu, a jednak nie mogą jeść. Cóż tedy jest powodem braku tego fizjologicznego popędu, gwarantującego nam zdrowie i dobre samopoczucie?

Czy człowiek zawsze wtedy siada do stołu, kiedy odczuwa głód? Nie, w życiu unormowanym apetyt zjawia się o pewnej godzinie, dostosowanej

do trybu życia człowieka.

Są ludzie, którzy jedzą obiad o 12 godzinie, np. robotnicy, urzędnicy o 4-ej, ktoś inny jeszcze zjada obiad dopiero wieczorem. I łaknienie jakimś dziwnym sposobem przystosowuje się do tych pór dnia.

Albo porównując sposób odżywiania się pewnych narodowości, widzimy znaczne różnice w rozłożeniu posiłków w ciągu dnia, do czego apetyt również musi się dostosować. Np. Anglik je

najwięcej rano.

Pije herbatę, mleko, je zupę owsianą, jaja, mięso, ryby, owoce, konfitury — to wszystko na śniadanie. Na obiad zjada tylko mały kawałek mięsa i kartofel pieczony. Na kolację je znowu dużo i rozmaicie. A więc wprost przeciwnie, niż u nas.

Widać z tego, że łaknienie opiera się nie tylko na bodźcach fizjologicznych, ale i na przyzwyczajeniu, trybie życia — słowem na czynnikach, które wynikają z naszej psychiki. I tam też należy często szukać przyczyny utraty apetytu.

Najważniejszym warunkiem dobrego apetytu jest przyzwyczajenie do pewnej kuchni. Np. kuchnia niemiecka budzi w nas odręzę. Tak samo ludzie przyzwyczajeni do pewnych potraw, tracą łaknienie, jeśli przyjdzie nowa kucharka i gotuje to samo, ale w

inny sposób. To wszystko dowodzi, że aby wywołać łaknienie, należy podawać człowiekowi potrawę,

które dobrze zna,

do których jest przyzwyczajony i które nie budzą w nim odręzę.

Niemniej ważnym czynnikiem jest sposób przyrządzenia potraw i zestawienia dań. Np. człowiekowi, któremu będziemy podawali na jedno danie kaszę, kluski, szpinak, jaja i zupę kołoflaną, straci łaknienie, choćby był głodny. Potrawy są mdłe, o jednostajnym smaku,

nie pobudzają łaknienia.

Ale dajmy mu zamiast tego kartofle smażone, otoczone sałatą, szpinak ozdobiony pomidorami z sokiem z cytryny, ciasto francuskie nadziane farszem z grzybów lub kapusty, albo siekaną grzybową, zawiniętą w kapustę i pieczoną na maśle, a napewno pobudzimy jego apetyt.

Nie można też sobie lekceważyć takich czynników, jak regularność w posiłkach, ustalenie pewnego rytmu odżywiania. Wszelkie zaburzenia w tym kierunku powodują osłabienie lub utratę apetytu.

Tak samo czynniki czysto zewnętrzne odgrywają wielką rolę, jak np. nastrój przy obiedzie, miłe towarzystwo, w którym się zawsze chętnie je,

czyste nakrycie,

sposób podania. Zauważono np., że nie należy dużo stawiać na stole, ale kolejno poszczególne potrawy. Wpływa to podniecająco na nasz apetyt.

A więc kto skarży się na brak apetytu, niech nie zapomina o tych ważnych, lecz często lekceważonych w warunkach higieny odżywiania.

Fajeczka króla Jerzego. Chępliwym dróżnik.

Król Anglii, Jerzy V, pali zazwyczaj krótką fajeczkę marynarza. Jeszcze jako następcy tronu, zdarzyło mu się kiedyś na spacerze, że zapomniał do niej tytoniu.

Zwraca się tedy do palącego fajkę dróżnika z uprzejmym zapytaniem:

— „Może mi Pan

pożyczyć trochę tytoniu?”

Dróżnik, który go poznał, zawołał służbę:

— Z przyjemnością, Wasza Wysockość!

Książe nabił fajkę, podziękował i poszedł. W parę dni potem zdarzyło mu się to samo. Prosi tedy tegoż dróżnika o tytoni. Kiedy zaledwie parę się tylko kroków oddalił, usłyszał, jak dróżnik z chępliwym śmiechem zawołał do towarzysza:

— „Stałem się ni stąd, ni zowąd, dostawcą tytoniu dla całej rodziny królewskiej”.

Nazajutrz otrzymał z pałacu bogato haftowaną sakiewkę z cyfrą księcia Walji, wypełnioną po brzegi najwyższego gatunku tytoniem Virginia.

Aresztowanie franc. dyrektorów Żyrardowa koniec grasowania rzezimieszków przemysłu

WARSZAWA, 14. 8. (tel. wł.) Miara wielkości afery żyrdowskiej i rozmiaru szalbierstw, dokonywanych przez Boussaca i jego adherentów, jest energiczne zarządzenie władz, którego wyrazem stał się fakt aresztowania naczelników dyrektorów Zakładów Żyrardowskich.

Dziś o godz. 8-mej rano do mieszkania naczelnego dyrektora Zakładów Żyrardowskich Eugenjusza Jana Vermerscha przy ul. Polnej 46, przybyło trzech funkcjonariuszy policji i okazawszy Vermerschowi nakaz dokonali aresztowania.

Vermersch, w chwili wkroczenia przedstawicieli władz, znajdował się w swym mieszkaniu razem z żoną Antoniną Janiną, urodzoną 25. czerwca 1902 r., również obywatelką francuską.

Vermerschowie zajmowali przy ul. Polnej nr. 46 czteropokojowe mieszkanie na 4-tym piętrze. Razem z Vermerschami mieszkała kuzynka ich Stefanja Polanz, która przybyła do Polski 6. sierpnia r. b. z Czechosłowacji i zajęła się wychowywaniem 4-letniego synka Vermerschów Reri.

W momencie aresztowania w mieszkaniu znajdowała się również służąca Marja Janowska.

Po przedstawieniu nakazu aresztowania Vermersch ubrał się pośpiesznie w brązowy garnitur.

Był mocno zdenerwowany, ale robił wrażenie jak gdyby spodziewał się aresztowania.

Vermersch, urodzony dnia 13. kwietnia 1900 r., przybył do Polski dnia 20. maja 1931 r. z Paryża.

Funkcje naczelnego dyrektora pełnił od czasu śmierci Koehlera do czasu objęcia fabryki przez nadzorców sądowych.

Vermersch jest obywatelem francuskim, z pochodzenia Flamandem.

Liczy lat 35.

Dopiero po wojnie ukończył wydział inżynierii włókienniczej. W Warszawie przebywa mniej więcej od 2 lat.

Wczoraj wieczorem na Helu został również aresztowany p. Lucien Mojżesz Caen, który sprawował w Żyrardowie funkcję dyrektora handlowego, a jako krewny Boussaca, dosłownie trząsał całą fabryką.

Caen jest ożeniony z rodzoną siostrą p. Boussaca.

Aresztowanie dyr. Caena nastąpiło na Helu, dokąd wyleciał on przed paroma dniami do żony.

W związku z aferą żyrdowską apelacyjny sędzia dla spraw wyjątkowego znaczenia p. J. Demant przesłuchiwał sekretarza osobistego śp. A. Łodnickiego Wiktora Jakubowskiego.

Jak się dowiadujemy Boussac starał się pozyskać opinie sfer i ośrodków, które mogłyby

mieć znaczenie dla jego sprawy. Poważniejsze sumy przeznaczył przede wszystkim na „propagandę” wśród masonów francuskich, licząc na ich wpływy w sferach oficjalnych Francji. Agenci Boussaca działali także wśród posłów parlamentu francuskiego, gdzie również puszczono w ruch „propagandę”. Korupcję, czyli, jak to nazywa p. Boussac, „propagandę”, uprawiano także w części prasy.

Oczywiście Boussac nie zatrzymał się na Paryżu i akcję kaptowania „zwolenników” podjął także w Warszawie. Umiał przede-

wszystkiem zainteresować Towarzystwo polsko-francuskie i część jego władz i członków pozyskać i użyć dla swej propagandy. Jeśli zaś chodzi o korupcję pieniężną, nie brakło i tu prób przekupienia prasy. Oczywiście, żaden organ naszej opinii nie dał się przekupić paryskiemu rzezimieszkowi. Nie mówimy tu, rzecz prosta, o rycerzach pióra, stojących poza nawiasem prasy.

Specjalny dział wydatków Boussaca w dążeniu do zatuszowania swych szalbierstw w Polsce i odzyskania władzy w Żyrardowie stanowią sumy bądź już wypłacone, bądź też przeznaczone do wypłaty z racji zawarcia umowy z mniejszością akcjonariuszy polskich. M. in. adwokat w Warszawie Boussac zobowiązał się wypłacić sumę niewiele niższą od 100 tysięcy złotych.

Władze sądowe ustalają zresztą kto i wiele wziął pieniędzy.

Państwowy Bank Rolny

Oddział w Katowicach

ul. Szkolna 6

telefon 34470-79

Adres telegraf. „PABROL” Katowice

Zamach na rząd mandżurski przygotowany przez Sowiety

Spisek wykryty przy pomocy japońskiego wywiadu

LONDYN, 14. 3. (tel. wł.) „Daily Express” donosi z Charbinia, iż wywiad japoński, wykrył spisek przeciwko członkom rządu mandżurskiego oraz ich japońskim doradcom. Między innymi zgładzeni być mieli: szef japońskiej misji wojskowej, oraz dowódca żandar-

merji japońskiej, stacjonowanej w Mandżurji.

W związku z tem aresztowano na terenie Mandżurji 30 obywateli sowieckich. Jeden z członków spisku był urzędnikiem kolei wschodnio-chińskiej i zamieszkiwał w miejscowości Suifenhoo. Pewnego dnia znaleziono go bez ży-

cia. Podjęte przez policję śledczą dochodzenia w tej sprawie, natrafiły na nici spisku i wówczas sprawę tę oddano wywiadowi japońskiemu.

Jak zdołano ustalić, urzędnik ten został zamordowany przez spiskowców, którzy obawiali się z jego strony zdrady. Władze mandżurskie wydały o wykryciu spisku komunikat, który podkreśla, że „spisek ten jest nowym ogniwem w długim łańcuchu knońców, godzących w niepodległość Mandżurji”.

Olbrzymia afera przemytu narkotyków na Śląsku zlikwidowana przez Straż Graniczną

W ostatnich dniach Śląska Straż Graniczna zlikwidowała olbrzymią aferę przemytu i nielegalnego handlu narkotykami.

W ręce straży wpadła wielka ilość sprowadzonej przez zieloną granicę z Niemiec morfiny i kokainy.

W aferę tę wmięszane jest kilkadziesiąt osób. Kilka osób aresztowano już i przekazano władzom sądowym.

Nazwiska ujętych oraz szczegóły tej wielkiej afery trzymane są ze względu na dobro dochodzeń narazie w tajemnicy.

Śląska Straż Graniczna z komisariatu w Nowej Wsi zlikwidowała w tych dniach dużą szajkę przemytników sacharyny, uprawiającą swój proceder od dłuższego czasu. Na gorącym uczynku przylapano herszta szajki Wiktora Połapa oraz jego pomocników Karola Parchatkę, Ludwika Połapa, Alfreda Sokoła, Romana Dziurę i Marię Pułapową z Pawłowa (pow. Katowice).

Przemytnicy posiadali ze sobą kilka kilogramów sacharyny, którą zajęto.

W toku dochodzeń udowodniono im przemyt 25 kg sacharyny, 150 kg nakrętek do rowerów oraz 150 kg łańcuchów.

Odbiorcami przemytu byli kupcy żydowscy z Sosnowca.

Straty Skarbu Państwa wynoszą 6 tys. zł.

a grożąca przemytnikom grzywna przenosi 30 tys. zł.

W toku rewizji mieszkaniowych za przemytem przeprowadzonych w Chorzowie u Alfonsa Pradeli (Mickiewicza 41) i Augustyna Szeligi (3 Maja 46) znaleziono u pierwszego

przemycną z Niemiec garderobę i galanterię a u drugiego morfinę i kokainę.

Co do Szeligi zachodzi podejrzenie, że pozostawał on w kontakcie z wielką bandą przemytników narkotyków, którą ostatnio Śląska Straż Graniczna zlikwidowała.

Nieszpór skazany na 7 lat więzienia Za zabójstwo Cwielongowej

Przed Sądem Okręgowym w Chorzowie toczyła się wczoraj rozprawa przeciwko inwalidzie górniczemu, Wincentemu Nieszporowi z Chorzowa (ul. Piaskowej 13), oskarżonemu o zabójstwo swej sąsiadki śp. Marty Cwielongowej. Oskarżonego doprowadzono na sąd rozpraw z więzienia.

W dniu 1 czerwca b. r. zabawiali się na podwórzu domostwa przy ul. Piastowskiej 13 dzieci lokatorów strzelaniem z wiatrówki. Nieszpór, który był zarządcą domu, zwrócił się kilkakrotnie do dzieci o zaprzestanie zabawy.

Po chwili doszło między nim a rodzicami dzieci do sprzeczki, a wreszcie do bójki. Oskarżony, uciekając przed synem tragicznie zmarłej Cwielongowej Józefem, natknął się na

schodach domu na śp. Cwielongową oraz jej córkę, Ernę, którym zadał kilka ciosów nożem kuchennym. Śp. Cwielongowa otrzymała dwa cięcia nożem w płuca. Ciężko ranna przewieziono do mieszkania, gdzie w krótkim czasie wyzionęła ducha. Erna Cwielonganka natomiast odniosła lżejsze rany.

Nieszpór przyznał się na rozprawie w zupełności do zarzuconego mu czynu, twierdząc, że został sprowokowany przez dzieci śp. Cwielongowej. Oskarżony tłumaczył się, że w krytycznym czasie był tak zdenerwowany, iż nie zdawał sobie sprawy z tego, co czyni. Poza tem oskarżony podał, że był pijany. W wyniku przewodu sądowego, wydano wyrok, mocą którego oskarżony Nieszpór skazany został na 7 lat więzienia.

Straszny wybuch magazynów amunicji Liczy zabitych dotąd nie ustalono

PARYŻ, 14. 8. (tel. wł.) Z Casablanki donoszą, że magazyny amunicji w miejscowości Laraha wyleciały w powietrze. Trwające w ciągu całej nocy eksplozje wywołały wśród ludności nieopisaną panikę. Grozę położenia dotęgnął pożar domów, znajdujących się w pobliżu miejsca wybuchu.

Władze przystąpiły do ewakuacji ludności z terenów, zagrożonych katastrofą. Pożar zdołano stłumić dopiero nad ranem. Straty materialne są olbrzymie. Liczby zabitych nie udało się dotychczas ustalić. 5-ciu rannych żołnierzy odwieziono do szpitala.

Usuwanie śladów niewoli w Welnowcu zamiast ulicy Badera — ulica Peowiaków

W czasie dzisiejszej uroczystości poświęcenia pierwszego sztandaru peowiackiego na Śląsku, odbędzie się w Welnowcu usuwanie tablic ulicznych z nazwiskiem Józefa Badera. Zamiast nich zawieszą wszędzie obywatele Welnowca tablice z nową nazwą — „ulica Peowiaków”.

Za przykładem Welnowca powinny pójść

te wszystkie miejscowości w Polsce, gdzie pokutuje jeszcze jakikolwiek ślad obcej przemoicy i naszej niewoli.

Z naszych placów i ulic zniknęły już pamiatki zaborców, niech więc znikną jeszcze nazwy i napisy świadczące o tem, że się ktoś obcy u nas kiedyś panoszył.

BAR KRAKOWSKI

KATOWICE

POPRECZNA 19

Telefon 30097

Samobójstwo prowizora

Ubiegłej nocy 27-letni prowizor „Starej Apteki” Michał Gamoń z Katowic popełnił samobójstwo zażywając większą ilość opium. Jak podczas dochodzeń ustalono przyczyną rozpaczliwego kroku była zawiedziona miłość.

W Nowym Bytomiu, w mieszkaniu inżyniera Zielińskiego (Niedurnego 10) miała miejsce krwawa tragedia. Przebywający od dwóch dni u inżyniera Zielińskiego jego szwagier 29-letni Jan Matze technik huty Baildon z Katowic (Sobieskiego 5), ubiegłej nocy gdy wszyscy położyli się do snu, wy dobył ze stolika znajdującego się przy jego łóżku brońning szwagra i strzelił sobie w skroń.

Najbliższe transporty emigrantów do Stanów Zjedn. Ameryki Północnej. Jedynak zastrzelił narzeczoną. Zamiast ślubu — pogrzeb.

Odynia, 15 sierpnia. — Najbliższy transport emigrantów do Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej odpływie z Gdyni na okręcie „Kościszko” w dniu 17 sierpnia r. b.

Następny transport odejdzie z Warszawy w dniu 3 września, z portu zaś na okręcie „Pułaski” w dniu 5 września r. b.

Mąż niezadowolony z obiadu pobił kijem żonę.

Z Bydgoszczy, donoszą Trudno opisać niesamowitą scenę, jaka rozegrała się w mieszkaniu pewnego bezrobotnego przy ul. Bocianowo. Mąż niezadowolony z jedzenia, które mu na obiad ugotowała żona, obił ją w nieludzki sposób kijem. Biedna kobieta, cała zboczona w krwi, uciekła przez okno na ulicę głośno wzywając pomocy sąsiadów.

W krótkim czasie powstało olbrzymie zbiegowisko, które urosło do tysiąca osób. Tłum przybrał wobec okrutnego męża groźną postawę.

Gdyby nie natychmiastowa interwencja policji, brutalnie niewątpliwie byłby padł ofiarą samosądu ze strony rozgniewanego tłumu. Ostatecznie udało się policji awanturę zlikwidować. Po spisaniu protokołu policja przekazała sprawę do sądu, który pociągnie okrutnego męża do odpowiedzialności karnej.

Daniel Bernard, jedyny syn bogatego właściciela i Marja Perrin, córka przedsiębiorcy murarskiego, w Niort (Francja) postanowili się pobrać. Perrinowie jednak

sprzeciwiali się temu małżeństwu i nakłaniali

córkę do zerwania.

Onegdaj Daniel Bernard udał się do ogrodu, w którym znajdowała się jego narzeczoną, a ta zawiadomiła go o zamiarze zerwania. Bernard jednak nie chciał się na to zgodzić. Pomiędzy narzeczonymi wybuchła kłótnia. Zdenerwowany Daniel dobył rewolweru i celnym strzałem w głowę zabił narzeczoną, poczem oddał się w ręce policji.

AUTENTYCZNA „SPIĄCA KRÓLEWNA”.

Jedna z najstarszych bajek ludzkich, bajka o śpiącej królewnie, doczekała się zrealizowania. Oto od lutego 1932 roku, to znaczy od dwu i pół lat, pewna młoda dziewczyna pogrążona jest we śnie. Przez cały ten czas ani razu się nie obudziła.

Rzecz dzieje się w Ameryce. „Śpiąca królewna” liczy obecnie 25 lat i odznacza się nieprzeciętną urodą. Podczas swego letarżu nie tylko rozwija się normalnie, ale wypiękniała jeszcze bardziej. Dokonano na niej operacji i to nawet ją nie przebudziło.

Czy jesteś członkiem L.O.P.P.

Dzieci na plaży.

RADJO NA USŁUGACH PRASY.

Prasa od pierwszych chwil rozwoju radjofonii i powszechnego jej zastosowania wykorzystuje fale radiowe dla swoich celów, bądź celem przesyłania informacji, a nawet jak ostatnio, fotografii drogą telewizyjną. Wiadomości nadchodzące z Ameryki wskazują, że wielkie amerykańskie koncerny prasowe zainteresowały się bliżej radjofonią. I tak np. znany magnat prasowy, Heerst, nabył w Sant Francisco stację radiową, która dotychczas była własnością prywatnej kompanii National Broadcasting Company. Heerst ma zamiar nabyć jeszcze szereg innych rozgłośni, przyczem stara się równocześnie o pozwolenie na kilkakrotne zwiększenie dotychczasowej mocy kupionych przez niego radjostacji. Tego rodzaju transakcje możliwe są jednak tylko w Stanach Zjednoczonych, gdzie pracuje ogółem 600 rozgłośni, należących do różnych właścicieli. Na pierwszy plan radjofonii amerykańskiej wysuwają się jednak dwie duże kompanie radiowe, z których każda rozporządza się sześćdziesięcioma rozgłościami.

ROGER VERCEL.

CZEK.

Andrzej de la Ratine, po dłuższym namyśle, oświadczył:

— Należałoby wymyślić jaki kawał.

A Rajmunda, w piśczętliwym skróceniu „Re”, potwierdziła:

— No tak.

A potem dodała, głęboko zaciągawszy się papierosem:

— Tylko jaki, to rzecz najważniejsza...

„Kawał” czyli sposób, jakiego szukali Kochankowie, był oczywiście sposobem koczowniczym, niemal kamieniem filozoficznym, zdolnym powiększyć szybko i bez wysiłku konto bankowe, Andrzeja, wynoszące jeszcze osiemdziesiąt tysięcy franków i siedemdziesiąt pięć centymów, resztę fortuny ongi milionowej. Andrzej w szybkim tempie — w okresie trzech lat — doprowadził do skurczenia się kapitału, odziedziczonygo po przodkach, a udało mu się to przy pomocy Re i kilku godnych jej towarzyszek.

„Sposób”, jakiego szukał Andrzej, tę jeszcze posiadał trudniejszą stronę, że musiał być uczciwy, a przynajmniej nie powinien był przekraczać przepisowych granic uczciwości. Andrzej nawet wśród rozwiązłego życia zachował zasady, wpojone mu przez dobre wychowanie. Wiedział również, że wszelkie fortele, wykombinowane przez ludzi dobrego pochodzenia, są naogół głupie, pozbawione oryginalności, i jako takie zanadto jasne dla wszystkich, choćby najmniej obdarzonych zmysłem obserwacyjnym.

Zapytał jeszcze:

— Która godzina?

Re, chępiąca się ściślością, odrzekła:

— Piętnasta.

— A dzień?

— Osiemnasty lipca...

— Nie o datę chodzi. Czy mamy dziś poniedziałek, czwartek, czy też...

— Sobota.

Andrzej odnosił się zawsze z uznaniem do szybkości, jaką Re okazywała w informacjach chronologicznych. Mimo to dziś zażądał potwierdzenia:

— Czy napewno sobota?

— Co za pytanie!

— A więc — zakonkludował — banki są już zamknięte.

Zrazu nie pomyślał nic więcej, lecz wkrótce wzrok jego skoncentrował się, zniechęca. Wreszcie zerwał się na nogi, wykonywując jakiś dziki taniec, a jeżeli nie zawołał: „Eureka!” to tylko dlatego, że nie znał języka greckiego i nigdy nie zaglądał do encyklopedji. Gdy usiadł spowrotem, rozkazał:

— Zbieraj się czempredzej! Pojedziemy kupić auto.

Re zaprotestowała:

— Masz ich już trzy.

Wytyłmaczył Kochanec:

— Obecne, które kupimy, nabędziemy nie po to, by je mieć. Chodzi tylko o kupno. Czy rozumiesz, co myślę?

Wbrew wszelkim oczekiwaniom Re odpowiedziała:

— Rozumiem.

Odnaczała się lenistwem i nie lubiła wysiłku namyślenia się nad czemkolwiek. Mówiąc: „rozumiem” przecinała wszelkie wyjaśnienia.

— Ubieraj się — rzekł Andrzej — lecz ubierz się w sposób, by wywołać jaknajbardziej wrażenie kokoty.

Wyprostowała się, obrażona:

— Co to znaczy znowu?

Rzekł z powagą:

— To szczególnie najważniejszy.

W obszarze hali samochodowej, po pogardliwym obejrzeniu szeregu polyskających

pojazdów, Andrzej zatrzymał się przed autem firmy Blackson, koloru zielonego, potężną, elastyczną lhmuzyną, i zapytał:

— A to?

Dyrektor głosem cichym i pełnym szacunku rozpoczął zachwalanie wspaniałego samochodu. Andrzej przerwał mu krótkim zapytaniem:

— Ile?

— Około osiemdziesięciu tysięcy — szepnął dyrektor.

— Biorę go — oświadczył Andrzej. — Proszę wyprowadzić samochód.

Dyrektor, olśniony, wydawał mechanikom rozkazy tonem zlekka zdenerwowanym, podczas gdy Andrzej wypełniał czek na 78 tysięcy franków, poczem wręczył go dyrektorowi.

W tejże chwili w hali pojawiła się Re. Czy na podstawie zalet wrodzonych, czy też zapomocą sztuki, w każdym razie w stopniu doskonałym osiągnęła rażący wygląd kokoty, którego żądał od niej Andrzej. Zmierzyła wzrokiem nowy zabytek:

— Masz więc klekot, którego chciałeś?

— Cicho! — rzekł Andrzej.

Gdy wsiadali do auta, podszedł do nich dyrektor:

— Rozumie pan, że wobec wartości obiektu...

— Oto mój adres — przeciął mu nabywca tonem ostrym, podając mu bilet wizytowy.

Natychmiast po jego odejściu, dyrektor podskoczył do telefonu z czekiem w ręku, po to, by usłyszeć:

— Bank jest zamknięty. Dziś sobota.

Andrzej przejechał zaledwie paręset metrów, poczem zatrzymał się przed firmą Harbuhr, gdzie — jak wiadomo — można nabyć okazjnie auta czolowych firm. Kazał zawołać dyrektora i oświadczył mu:

— Przed chwilą nabyłem to auto Blacksona. Przestało mi się podobać, a również nie

podoba się mojej towarzyszcze. Zapłaciłem za nie siedemdziesiąt osiem tysięcy, ale oddam je panu za dwadzieścia pięć. Wobec wahania dyrektora dodał: Może pan zatelefonować do Blacksona. Dowiesz się, że nie przejechało jeszcze osmiuset metrów.

Dyrektor zgodził się na to z najuprzejmiejszym uśmiechem, lecz po pięciu minutach powrócił w towarzystwie dwu policjantów, którzy natychmiast zaarrestowali Andrzeja pod zarzutem, że zapłacił za auto czekiem bez pokrycia, a ponadto chciał je sprzedać za bezcen, zdobywając jednakże dla siebie 25 tysięcy franków.

Ani Andrzej, ani Re, oskarżona jako współniczka, nie pozwolili aresztować się bez protestu. Zwłaszcza Andrzej na cały głos krzychał swe nazwisko i adres: — Aresztować mnie, Andrzeja de la Ratine!!

Stąd nazwisko jego figurowało już we wszystkich dziennikach wieczornych pod tytułem: „Niezręczny oszust”.

Tej nocy zatrzymano Andrzeja i Re w komisariacie.

Zwolniono ich w poniedziałek zrana, po wielu tłumaczeniach, gdyż bank potwierdził, że konto de la Ratine na jego rachunek wynosi 80 tysięcy fr. 75 centymów, oraz że bank, od godziny dziewiętej zrana gotów jest pokryć czek wystawiony na Blacksona.

Jednocześnie niemal Andrzej wystąpił do sądu z oskarżeniem łącznie firm Blackson i Karbuhr za obrazę czci, żądając odszkodowania w wysokości pół miliona.

Wobec opublikowania skandalu i aresztu sąd przyznał mu 300 tysięcy z ogłoszeniem wyroku w pięćdziesięciu pismach.

Re zaś, jako odszkodowanie za noc, spędzoną w więzieniu, otrzymała od Andrzeja naszyjnik w cenie 50 tysięcy franków.

Tłum. L. M.

ABONAMENT miesięcznie w administracji wzgl. zamiejscowy zł. 2,50, zagranicą zł. 5,50.

CENY OGŁOSZEŃ: Cała strona w tekście zł. 600 pół strony zł. 325 1mm, wiersz 1 łamowy opisowy zł. 250 specjalnie zł. 150. reklamy 60 gr. drobne 15 groszy za wyraz. W niedzielę i dni świąteczne 25 proc. drożej